

35 1.713:336.244(477)(073)

Б 28

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ"**

КАФЕДРА МОРСЬКОГО ТА МИТНОГО ПРАВА

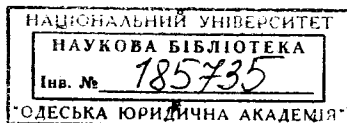
Серія: Навчально-методичні посібники

Л.О. БАТАНОВА, Г.Л. КАРПЕНКО, Н.О. КОВАЛЬ

АДМІНІСТРУВАННЯ МИТНИХ ПЛАТЕЖІВ

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

Освітня програма підготовки здобувачів вищої освіти
ступеня магістр права
в Національному університеті "Одеська юридична академія"
галузь знань – 08 «Право»
спеціальність – 081 «Право»

Чернівці
2018

УДК 336.24.07(477)(075.8)

Б28

*Рекомендовано до друку Навчально-методичною радою
Національного університету "Одеська юридична академія"
(Протокол № 1 від 28 вересня 2018 року).*

Автори:

Батанова Людмила Олександрівна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри морського та митного права Національного університету "Одеська юридична академія";

Карпенко Ганна Леонідівна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри морського та митного права Національного університету "Одеська юридична академія";

Коваль Наталія Олексіївна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри морського та митного права Національного університету "Одеська юридична академія".

Рецензенти:

Додін Є.В. – доктор юридичних наук, професор кафедри морського та митного права Національного університету «Одеська юридична академія»;

Калайнов Д.П. – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри державно-правових дисциплін Одеського державного університету внутрішніх справ

Батанова Л.О., Карпенко Г.Л., Коваль Н.О.

Б28 **Адміністрування митних платежів: навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форм навчання) / Л.О. Батанова, Г.Л. Карпенко, Н.О. Коваль. – Чернівці, 2018. – 88 с.**

Навчально-методичний посібник містить навчально-методичні матеріали з навчальної дисципліни «Адміністрування митних платежів»: структуру навчальної дисципліни, тематичний план, робоча програма курсу, практичні завдання, теми рефератів, питання на іспит, рекомендована література та нормативно-правові акти, які дозволять студентам краще засвоїти, закріпити та систематизувати вивчений матеріал.

Навчально-методичний посібник «Адміністрування митних платежів» надасть глибокі знання сутності та значення митному оподаткуванню та адмініструванням митних платежів, що справляються при переміщенні товарів через митний кордон України тощо. Надасть можливість вивчити поняття, форми та ознаки адміністрування митних платежів, суб'єкти, об'єкти та база митного оподаткування, порядок справляння митних платежів та контролю за їх справлянням, розглянути порядок притягнення до відповідальності за порушення у сфері митного оподаткування та судову практику вирішення спорів, пов'язаних із адмініструванням митних платежів тощо.

Навчально-методичний посібник буде корисним студентам юридичних та економічних вузів, викладачам дисципліни «Адміністрування митних платежів», «Митне право»; магістрам, аспірантам, викладачам, науковим співробітникам. Питання, що розглянуті у посібнику можуть бути корисними для посадових осіб органів доходів і зборів, уповноважених на здійснення адміністрування митних платежів, а також усіх, хто цікавиться питаннями митного оподаткування.

УДК 336.24.07(477)(075.8)

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

На сучасному етапі розвитку держави вагомий вклад у Державний бюджет України вносять митні платежі, що визначає важливість розгляду питань механізму правового регулювання адміністрування митних платежів в умовах сучасних державних реформ в Україні. Формуючи бюджет вони виконують дві основні функції фінансову, що зводиться до формування грошових фондів, та регулятивну, що відображає здатність держави через заходи митно-тарифного регулювання та податкові механізми впливати на активізацію міжнародної торгівлі, захист національного ринку та конкурентоздатність вітчизняного виробництва тощо. Сучасний стан законодавства у сфері державної митної справи характеризується не тільки внутрішнім протиріччям, але й неузгодженістю та негармонізованістю. Це вимагає вивчення сучасного стану законодавства України з питань державної митної справи, яким врегульовано діяльність органів доходів і зборів України з питань адміністрування митних платежів, що дозволить виявити актуальні напрямлення удосконалення нормативно-правової бази та повноваження органів доходів і зборів у процесі адміністрування митних платежів. Крім того, важливим є формування наукових концепцій з модифікації законодавства України з питань державної митної справи та діяльності органів доходів і зборів України з питань адміністрування митних платежів.

Метою вивчення дисципліни «Адміністрування митних платежів» є ознайомлення студентів із системою знань про сучасні тенденції розвитку правового регулювання адміністрування митних платежів, визначення основних проблемних питань правозастосовної практики у сфері справляння митних платежів та контролю за їх сплатою, а також шляхи їх можливого вирішення.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Адміністрування митних платежів» є засвоєння студентами знань, умінь та навичок, зокрема:

- знань норм і принципів митного права та законодавства у сфері державної митної справи, організації й структури юридичної діяльності у митній сфері, а також відповідних положень юридичної доктрини;
- вміння тлумачити та застосовувати норми митного права, виявляти прогалини чинного законодавства у сфері державної митної справи, вирішувати проблеми конкуренції норм; надавати правову оцінку поведінці чи діяльності індивідів і соціальних груп, ідентифікувати правові проблеми чи конфліктні ситуації з використанням знань у сфері митного адміністрування;
- навичок надавати юридичні консультації та правову допомогу у різних категоріях справ у сфері митного адміністрування.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Факультет та форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практичні	Всього ауд. годин	Курсові роботи	Контрольні роботи	Самостійна робота	Всього годин	Кількість кредитів ECTS	Залк	Іспит
Інститут професійної підготовки суддів												
денна форма навчання	2	3	14	16	30	-	-	60	90	3	-	+
Судово-адміністративний факультет												
денна форма навчання	2	9	16	20	36	-	-	54	90	3	-	+

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання (теми)	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
		САФ	ІППС	САФ	ІППС	САФ	ІППС
Тема 1	Становлення та розвиток інституту адміністрування митних платежів. Поняття та ознаки адміністрування митних платежів	2	2	2	2	6	6
Тема 2	Митне оподаткування	2	2	2	2	6	6
Тема 3	Митні платежі. Мито та особливості оподаткування	2	2	2	2	6	6
Тема 4	Акцизний податок та податок на додану вартість (ПДВ) із ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції)	2	-	2	-	6	6
Тема 5	Особливості оподаткування товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України	2	2	2	2	4	6
Тема 6	Справляння митних платежів	2	-	2	-	6	6
Тема 7	Забезпечення сплати та стягнення митних платежів	2	-	2	-	6	6
Тема 8	Контроль за своєчасністю, достовірністю, повнотою нарахування та сплатою митних платежів	2	2	2	2	6	6
Тема 9	Відповідальність за порушення правил митного оподаткування	-	2	2	2	4	6
Тема 10	Судова практика вирішення спорів, пов'язаних із адмініструванням митних платежів	-	2	2	2	4	6
Всього		16	14	16	14	54	60

РОБОЧА ПРОГРАМА КУРСУ

Тема 1. Становлення та розвиток інституту адміністрування митних платежів. Поняття та ознаки адміністрування митних платежів

1. Етапи становлення та розвитку інституту адміністрування митних платежів в Україні

З 90-х років XX ст. і по теперішній час інститут адміністрування митних платежів сформувався і отримав свій новий розвиток. В цей час були прийняті численні нормативні акти, що мають першорядне значення для функціонування даного правового інституту. Так, передумовою для формування сучасних аспектів адміністрування митних платежів спочатку стало прийняття ЗУ "Про митну справу в Україні" (від 25.06.1991 р.), а потім Митного кодексу України (грудень 1991 р.).

Митний кодекс України 1991 р. був прийнятий з метою встановлення принципів митної справи в Україні на основі єдності митної території, мит та митних зборів. Один з його розділів був присвячений справлянню мита і митних зборів як видам митних платежів.

Декретом Уряду України 11 січня 1993 р. було затверджено Єдиний митний тариф України – звіт ставок мита відповідно до визначеної товарної номенклатури. Усі предмети, що підлягали митному контролю, було систематизовано, їх найменування та цифрові коди уніфіковано з Гармонізованою системою опису й кодування товарів.

В 2001 був прийнятий Закон України «Про Митний тариф України». Із набуттям чинності цим законом, Єдиний митний тариф України, як звіт ставок, втратив чинність. Ставки ввізного (імпортного) мита з 2001 визначаються Митним тарифом України. Ставки вивізного (експортного) мита визначаються низкою окремих законів України. На сьогоднішній день ставки ввізного мита у разі ввезення товарів на митну територію України встановлено у Законі України "Про Митний тариф України" від 19.09.2013 р.

У 2002 р. приймається новий Митний кодекс України, який вступив в силу з 1 січня 2004 г. та закріпив в національному законодавстві основні положення ряду міжнародних конвенцій та угод з питань митної справи, у тому числі й ГАТТ/СОТ.

На основі викладеного представляється можливим позначити період з серпня 1991 р. по 1 січня 2004 р. як етап становлення законодавства у сфері адміністрування митних платежів.

Митний кодекс України 2002 року на відміну від Митного кодексу України 1991 р. не закріплював визначення поняття митні платежі. Законодавець лише перераховував їх види, число яких значно скоротилося: 1) ввізне мито; 2) вивізне мито; 3) податок на додану вартість, що стягується при ввезенні товарів на митну територію України; 4) акцизного збору, що стягується при ввезенні товарів на митну територію України; 5) митні збори.

Слід визнати, що Митний кодекс України 2002 р. більш детально (в порівнянні з попередніми законодавчими актами) регламентував питання обчислення і порядку справляння митних платежів. Зокрема, в ньому точно встановлено моменти виникнення і припинення зобов'язань по їх сплаті; окрема глава встановлювала порядок і терміни їх сплати; застосовано розширені можливості використання авансових платежів при сплаті митних зборів. Детальніше врегульовані питання зміни терміну сплати митних зборів і податків, перераховані підстави для надання відстрочки або розстрочки.

Відсутність визначень понять «митні платежі», «мити», «митні збори» варто визнати істотним недоліком понятійного апарату Митного кодексу України 2002 р.

Об'єктом обкладання митом, податками стали переміщення через митний кордон товарів, а податковою базою для їх обрахунку – митна вартість товарів і (або) їх кількість.

У 2010 р. прийнято Податковий кодекс України, який врегулював питання порядку обкладання акцизним податком та ПДВ товарів при ввезенні на митну територію України.

Митний кодекс України 2002 р. діяв до березня 2012 року, коли на зміну йому прийшов третій Митний кодекс України. Період із січня 2004 р. по березень 2012 р. можна представити як етап удосконалення (модернізації) законодавства про адміністрування митних платежів.

На підставі викладеного період з червня 2010 року по теперішній час можна позначити як етап глобалізації законодавства про адміністрування митних платежів. На цьому етапі відбулися найістотніші зміни митного законодавства.

Так, починаючи з 2010 року Президентом України було прийнято низку указів, спрямованих на оптимізацію чисельності апаратів центральних органів виконавчої влади або їх регіональних відділень, усунення міжвідомчих конфліктів і, як результат – підвищення якості публічного управління. Одним із ключових серед них є Указ «Про деякі заходи з оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» від 24 грудня 2012 р. № 726/2012, яким було утворено Міністерство доходів і зборів України шляхом реорганізації Державної митної служби України та Державної податкової служби України.

На засіданні Кабінету Міністрів України 27 травня 2014 р. була оприлюднена інформація, що замість ліквідації Міндоходів його перейменують на Державну фіскальну службу України.

Найбільше значення для розвитку митного регулювання у частині справляння митних платежів у цей період мають Міжнародні акти, ратифіковані Україною.

2. Поняття адміністрування митних платежів

Розглянемо етимологію слова "адміністрування", яке є похідним від дієслова "адмініструвати", що означає "управляти чим-небудь бюрократично, формально, не входячи у суть справи".

У Великому тлумачному словнику сучасної української мови визначено термін "адмініструвати" як керувати установою, організацією, підприємством і т. ін.

У Економічній енциклопедії вказано, що "адміністрування" – це управлінська діяльність керівників і органів управління, яка здійснюється здебільшого через накази, розпорядження. Властиве командно-адміністративній системі. Адміністратор – це керівник, менеджер, управляючий.

Адміністрування – це одночасно й процес та метод управління, а також діяльність, що реалізується заради досягнення певної державно-суспільної мети, якій підпорядковано зміст управління. Адміністрування як процес досягнення вказаної мети відповідає виду управління, а як командний метод стоїть у одному рядку з іншими методами управління.

Тобто під адмініструванням необхідно розуміти організаційно-управлінську діяльність органів державного управління у певній сфері влади та здійснюється уповноваженими на це органами, установами, організаціями, тобто так званими адміністраторами.

На думку С.О. Баранова, поняття адміністрування митних платежів включає у себе визначення повноважень органів державної влади щодо регулювання процесів роботи в митній сфері, визначення головних завдань у роботі суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та органів доходів і зборів, процес митного контролю й оформлення товарів на митниці тощо.

Однак дане визначення охоплює дуже широке коло питань та є абстрактним, у зв'язку із тим, що пронизує усю сферу діяльності органів доходів і зборів України (митних органів у минулому), а не лише у фінскальному напрямі.

Відомий вчений А.О. Селіванов розглядає адміністрування податків як правовідносини, що складаються у сфері здійснення уповноваженими державними органами заходів з погашення податкового боргу і передбачають застосування методів владно-примусового характеру до платників податків.

Однак учений зводить до мінімуму питання адміністрування митних платежів, та обмежує діяльність органів доходів і зборів України, як уповноважених державних органів виконавчої влади у сфері державної митної справи, лише до примусового стягнення сплати митних платежів, а також до несвоечасно чи не в повному обсязі сплачених податків.

На жаль, на законодавчому рівні поняття адміністрування не було визначено жодним законодавчим актом у сфері державної митної справи. Така ситуація залишається й понині, тобто у Митному кодексі України 2012 р. (далі – МК України) також не визначено дефініції "адміністрування митних платежів", що ускладнює процес правозастосування та призводить до

плутанини при здійсненні відповідних повноважень ДФС України та її територіальних органів при здійсненні державної митної справи.

Не в повному обсязі визначено поняття "адміністрування митних платежів" і в інших законодавчих актах України. Так, вперше у законодавчому акті термін "адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів)" було застосовано у Податковому кодексі України (далі - ПК України) 2010 р. Але Податковий кодекс тільки застосовує, але не містить визначення цього терміну. Так, адміністрування податків, зборів, митних платежів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та інших платежів відповідно до законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи - це сукупність рішень та процедур контролюючих органів і дій їх посадових осіб, що визначають інституційну структуру податкових та митних відносин, організовують ідентифікацію, облік платників податків і платників єдиного внеску та об'єктів оподаткування, забезпечують сервісне обслуговування платників податків, організацію та контроль за сплатою податків, зборів, платежів (п. 14.1.1.-1. ст. 14 ПК України).

Під адмініструванням митних платежів необхідно розуміти організаційно-розпорядчу діяльність у сфері управління, із застосуванням адміністративних, фінансових методів та інформаційних технологій у сфері сплати митних платежів з метою реалізації завдань та функцій органів доходів і зборів України при здійсненні державної митної справи.

3. Форми адміністрування митних платежів: правова та неправова (організаційна)

Органи доходів і зборів України є органами публічної адміністрації, діяльність яких чітко визначена у рамках нормативно-правових актів та здійснюється у певних формах, у тому числі із питань адміністрування митних платежів.

Форма діяльності органів доходів і зборів України як суб'єктів публічної адміністрації з питань адміністрування митних платежів - це зовнішньо виражені дії, волевиявлення посадових осіб органів доходів і зборів України як суб'єктів публічної адміністрації, що здійснюється у рамках режиму законності та їхньої компетенції для досягнення цілей митного адміністрування, що здійснюється у процесі їх діяльності та спрямовані на реалізацію функцій адміністрування у цілому.

Виокремлюють дві форми діяльності органів доходів і зборів України як суб'єктів публічної адміністрації: правова та неправова (організаційна).

Правова форма діяльності ОДЗ як суб'єктів адміністрування митних платежів - це форма діяльності, яка безпосередньо визиває правові наслідки, пов'язані з встановлення чи застосування норм права. Серед них необхідно виділити:

- 1) видання правових актів адміністрування;
- 2) прийняття адміністративних актів;

3) укладання адміністративних угод;

4) здійснення інших юридичних дій.

До правових актів традиційно відносяться також специфічні прояви реалізації функцій адміністрування, як прийняття адміністративних актів, правових актів адміністрування (публічне судочинство), участь посадових осіб органів доходів і зборів України, уповноважених на здійснення адміністрування митних платежів у якості відповідачів або позивачів, діяльність по забезпеченню здійснення порядку та безпеки, застосування різних санкцій, заходів адміністративного примусу до порушників митних правил тощо.

Неправова (організаційна) форма діяльності органів доходів і зборів України як органів публічного адміністрування, уповноважених на здійснення адміністрування митних платежів – форма діяльності, безпосередньо не пов'язана із правовими наслідками.

До неправових форм діяльності відносяться:

1) організаційні дії (проведення нарад, зборів, обговорень, розробка прогнозів, програм, здійснення бухгалтерського, статистичного, податкового обліку, проведення прес-конференцій та ін.);

2) матеріально-технічні операції (діловодство, складання довідок, звітів, видання юридичних актів та ін.).

Правові та неправові (організаційні) форми доповнюють одна одну в процесі реалізації функцій діяльності посадових осіб органів доходів і зборів України, уповноважених на здійснення адміністрування митних платежів.

4. Ознаки адміністрування митних платежів

1. Фіскальний характер.

2. Управлінська діяльність.

3. Суб'єктами адміністрування митних платежів є:

- контролюючі органи (органи доходів і зборів України) та платники митних платежів при переміщенні товарів через митний кордон України;

- органи, що сприяють адмініструванню митних платежів (Казначейська служба, Рахункова палата, Національний банк України).

4. Регулюється законодавством України з питань державної митної справи.

5. Здійснюється у двох формах:

- правовій (прийняття нормативно-правових актів);

- неправовій (проведення організаційних, розпорядчих, заходів, засідань, планування та прогнозування).

6. Здійснюється у певних напрямках:

- справляння (у тому числі примусове стягнення);

- контроль за правильністю, повнотою нарахування та своєчасністю сплати, зарахування та розподіл сум митних платежів).

Тема 2. Митне оподаткування

1. Суб'єкти митного оподаткування

Загалом система митного оподаткування базується на митних платежах, які являють собою митні податки і збори, що обов'язково сплачуються суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності при переміщенні товарів і транспортних засобів через митний кордон України.

Першим етапом у процесі оподаткування є визначення платників митних платежів. Суб'єктами сплати митних платежів є фізичні та юридичні особи, на яких покладено обов'язок зі сплати податків та зборів при переміщенні товарів через митний кордон України.

Відповідно до Податкового кодексу України (ст. 180, 212) платниками ПДВ та акцизного податку є фізичні особи, суб'єкт господарювання, що визнаються платниками ПДВ та акцизного податку, у зв'язку із ввезенням на митну територію України товарів в обсягах, які підлягають оподаткуванню, та на яку покладається відповідальність за сплату податків у разі переміщення товарів через митний кордон України відповідно до Митного кодексу України, а також особи, які виробляють підакцизні товари (продукцію) на митній території України, у тому числі з давальницької сировини.

Відповідно до Митного кодексу України (ст. 276) платниками мита є:

1) особи, які ввозять товари на митну територію України чи вивозять товари з митної території України;

2) особи, на адресу яких надходять товари, що переміщуються (пересилаються) у міжнародних поштових або експрес-відправленнях, несупроводжуваному багажі, вантажних відправленнях;

3) особи, на яких покладається обов'язок дотримання вимог митних режимів, які передбачають звільнення від оподаткування митом, у разі порушення таких вимог;

4) особи, які використовують товари, митне оформлення яких було здійснено з умовним звільненням від оподаткування, не за цільовим призначенням та/або всупереч умовам чи цілям такого звільнення, а також будь-які інші особи, які безпідставно використовують звільнення від оподаткування митом (податкову пільгу);

5) особи, які реалізують або передають у володіння, користування чи розпорядження товари, що були випущені у вільний обіг на митній території України із звільненням від оподаткування митними платежами, до закінчення строку, визначеного законом;

6) особа, яка реалізує товари, транспортні засоби відповідно до порядку розпорядження товарами, транспортними засобами комерційного призначення.

Особою, на яку покладається обов'язок зі сплати митних платежів, є декларант.

Особою, на яку покладається обов'язок зі сплати донарахованих митних платежів – податкового зобов'язання, визначеного за результатами документальної перевірки, є відповідний платник податків.

Також особами, на яких покладається обов'язок зі сплати митних платежів, є:

1) у разі незаконного ввезення товарів на митну територію України, незаконного вивезення товарів за межі митної території України – особи, які незаконно ввозять (вивозять) товари, а також особи, які брали участь у незаконному ввезенні (вивезенні) товарів, якщо вони знали або повинні були знати про незаконність такого ввезення (вивезення), та особи, які придбали у власність або у володіння незаконно ввезені товари, якщо в момент придбання вони знали або повинні були знати про незаконність ввезення, що належним чином доведено в порядку, встановленому законодавством України;

2) у разі вилучення товарів, що тимчасово зберігаються під митним контролем, з порушенням МК України та інших нормативно-правових актів – особи, які незаконно вилучили такі товари, а також особи, які брали участь у незаконному вилученні таких товарів, зберігали та придбали такі товари, або особи, які відповідають за забезпечення схоронності зазначених товарів;

3) у разі недотримання положень МК України щодо користування та розпорядження товарами або виконання інших вимог і умов, установлених МК України для застосування митних режимів, що передбачають умовне повне або часткове звільнення від сплати митних платежів, – особи, відповідальні за дотримання митного режиму;

4) у разі невиконання зобов'язань щодо використання чи споживання товарів, що впливають з умов цільового використання, за яких надається податкова пільга при випуску товарів для вільного обігу, – особи, на які покладається обов'язок щодо виконання таких умов;

5) у разі заявлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення до митного режиму транзиту – особи, які надавали зобов'язання щодо доставки цих товарів, транспортних засобів до органу доходів і зборів призначення;

6) у разі невиконання особою, відповідальною за сплату митних платежів, обов'язку із сплати митних платежів, якщо сплата митних платежів забезпечена гарантом відповідно до положень МК України, – гарант.

4. У разі якщо відповідно до норм МК України обов'язок із сплати митних платежів покладається на кількох осіб, такі особи виконують зазначений обов'язок солідарно.

2. Об'єкт та предмет митного оподаткування

Об'єкт митного оподаткування виникає внаслідок юридичних фактів (дій, подій та відповідно стану), які обумовлюють обов'язок суб'єкта сплатити податки.

Передумовою будь-яких правовідносин є юридичних факт. За загальним правилом юридичні факти фіксуються у гіпотезах правових норм та при наявності їх у конкретній ситуації тягнуть за собою наслідки, передбачені правовими нормами. Переміщення товарів та транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України є тією юридичною дією (усвідомленою вольовою дією), з якою законодавство з питань державної митної справи пов'язує правові наслідки щодо сплати митних платежів.

Законне переміщення через митний кордон України (тобто переміщення, що супроводжується митним оформленням товарів, транспортних засобів комерційного призначення та здійснюється під митним контролем) підтверджується фактом декларування через подання митної декларації.

Переміщенням через митний кордон України визнаються дії стосовно ввезення на митну територію України, вивезення з митної території України або транзиту через митну територію України товарів та транспортних засобів комерційного призначення будь-яким способом, включаючи пересилання у міжнародних поштових та експрес відправленнях, використання трубопровідного транспорту та ліній електропередач.

Необхідно розрізнати поняття "об'єкт оподаткування" та "предмет оподаткування", що призвано необхідністю розглядати саме той, з якого законодавець пов'язує виникнення податкових зобов'язань.

Якщо об'єктом сплати мита є юридичний факт переміщення товарів та транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, то предметом при його обкладанні митом є саме товари та транспортні засоби комерційного призначення.

Так, товари – це будь-які рухомі речі, у тому числі ті, на які законом поширено режим нерухомої речі (крім транспортних засобів комерційного призначення), валютні цінності, культурні цінності, а також електроенергія, що переміщується лініями електропередачі (п. 57 ст. 4 МК України).

Транспортні засоби – транспортні засоби комерційного призначення, транспортні засоби особистого користування, трубопроводи та лінії електропередачі.

3. База митного оподаткування

Митною вартістю товарів, які переміщуються через митний кордон України, є вартість товарів, що використовується для митних цілей, яка базується на ціні, що фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари. Заявлення митної вартості товарів здійснюється декларантом або уповноваженою ним особою під час декларування товарів.

Оскільки митна вартість виступає базою визначення усіх митних платежів (мита, ПДВ та акцизного податку) необхідним уявляється розгляд загальних умов визначення митної вартості, а також особливостей її визначення.

Визначення митної вартості товарів, які ввозяться на митну територію України, здійснюється шляхом застосування наступних методів:
за ціною угоди щодо товарів, які імпортуються (метод 1);
за ціною угоди щодо ідентичних товарів (метод 2);
за ціною угоди щодо подібних (аналогічних) товарів (метод 3);
на основі віднімання вартості (метод 4);
на основі додавання вартості (метод 5);
резервного (метод 6).

Відомості про митну вартість товарів використовують для:

- 1) нарахування митних платежів;
- 2) застосування інших заходів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності України;
- 3) ведення митної статистики;
- 4) розрахунку податкового зобов'язання, визначеного за результатами документальної перевірки.

У випадках, передбачених Митним кодексом України, одночасно з митною декларацією декларант подає органу доходів і зборів документи, що підтверджують заявлену митну вартість товарів і обраний метод її визначення.

Документами, які підтверджують митну вартість товарів, є:

- 1) декларація митної вартості, що подається у випадках, визначених у частинах п'ятій і шостій статті 52 Митного кодексу України, та документи, що підтверджують числові значення складових митної вартості, на підставі яких проводився розрахунок митної вартості;
- 2) зовнішньоекономічний договір (контракт) або документ, який його замінює, та додатки до нього у разі їх наявності;
- 3) рахунок-фактура (інвойс) або рахунок-проформа (якщо товар не є об'єктом купівлі-продажу);
- 4) якщо рахунок сплачено, – банківські платіжні документи, що стосуються оцінюваного товару;
- 5) за наявності – інші платіжні та/або бухгалтерські документи, що підтверджують вартість товару та містять реквізити, необхідні для ідентифікації ввезеного товару;
- 6) транспортні (перевізні) документи, якщо за умовами поставки витрати на транспортування не включені у вартість товару, а також документи, що містять відомості про вартість перевезення оцінюваних товарів;

7) копія імпоротної ліцензії, якщо імпорт товару підлягає ліцензуванню;

8) якщо здійснювалося страхування, – страхові документи, а також документи, що містять відомості про вартість страхування.

Декларація митної вартості є документом, що підтверджує заявлену митну вартість. У декларації митної вартості наводяться відомості про метод визначення митної вартості товарів, числове значення митної вартості товарів та її складових, умови зовнішньоекономічного договору, що мають

відношення до визначення митної вартості товарів, та надані документи, що підтверджують зазначене.

4. Визначення коду товару для митного оподаткування

Після визначення бази оподаткування, до неї для визначення суми мита слід застосовувати встановлену ставку мита.

Відповідно до ст. 25 ПК України, ставкою податку визнається розмір податкових нарахувань на (від) одиницю (одиниці) виміру бази оподаткування.

Ставки мита, встановлені Законами України визнаються єдиними на всій території України та підлягають змінам в залежності від осіб, що переміщують товари, видів угод та інших факторів, за винятком випадків, які передбачені у Законі України "Про Митний тариф України" від 9.09.2013 р. Тобто адміністративно-владний характер справляння митних платежів означає, що суб'єкти митних правовідносин не мають прав домовлятися з питань розміру, підстав, термінів та інших елементів митного оподаткування.

Митний тариф України є невід'ємною частиною Закону та містить перелік ставок загальнодержавного податку – ввізного мита на товари, що ввозяться на митну територію України і систематизовані згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД), складеною на основі Гармонізованої системи опису та кодування товарів.

Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД) складається на основі Гармонізованої системи опису й кодування товарів та затверджується законом про Митний тариф України.

Структура десятизначного цифрового кодового позначення товарів в УКТ ЗЕД включає код групи (перші два знаки), товарної позиції (перші чотири знаки), товарної підпозиції (перші шість знаків), товарної категорії (перші вісім знаків), товарної підкатегорії (десять знаків).

Ведення УКТ ЗЕД здійснює Державна фіскальна служба України в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Ведення УКТ ЗЕД передбачає:

відстеження та облік змін і доповнень до Гармонізованої системи опису та кодування товарів, пояснень та інших рішень щодо її тлумачення, що приймаються Всесвітньою митною організацією;

підготовку пропозицій щодо внесення змін до УКТ ЗЕД;

деталізацію УКТЗЕД на національному рівні та введення додаткових одиниць виміру;

забезпечення однакового застосування всіма органами доходів і зборів правил класифікації товарів;

прийняття рішень щодо класифікації та кодування товарів в УКТ ЗЕД у складних випадках;

розроблення пояснень і рекомендацій до УКТ ЗЕД та забезпечення їх опублікування;

своєчасне ознайомлення суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності з рішеннями та інформацією (крім тих, що є конфіденційними) щодо питань класифікації товарів та про застосування УКТ ЗЕД та ін.

Товари при їх декларуванні підлягають класифікації, тобто у відношенні товарів визначаються коди відповідно до класифікаційних групувань, зазначених в УКТ ЗЕД.

Органи доходів і зборів здійснюють контроль правильності класифікації товарів, поданих до митного оформлення, згідно з УКТ ЗЕД. На вимогу посадової особи органу доходів і зборів України декларант або уповноважена ним особа зобов'язані надати усі наявні відомості, необхідні для підтвердження заявлених ними кодів товарів, поданих до митного оформлення, а також зразки таких товарів та/або техніко-технологічну документацію на них. У разі виявлення під час митного оформлення товарів або після нього порушення правил класифікації товарів орган доходів і зборів має право самостійно класифікувати такі товари.

Під складним випадком класифікації товару розуміється випадок, коли у процесі контролю правильності заявленого декларантом або уповноваженою ним особою коду товару виникають суперечності щодо тлумачення положень УКТ ЗЕД, вирішення яких потребує додаткової інформації, спеціальних знань, проведення досліджень тощо.

Штрафи та інші санкції за несплату митних платежів та за інші порушення, виявлені у зв'язку з неправильною класифікацією товарів, застосовуються органами доходів і зборів України виключно у разі, якщо прийняте органом доходів і зборів рішення про класифікацію цих товарів у складному випадку було прийнято на підставі поданих заявником недостовірних документів, наданої ним недостовірної інформації та/або внаслідок ненадання заявником всієї наявної у нього інформації, необхідної для прийняття зазначеного рішення, що суттєво вплинуло на характер цього рішення.

Рішення органу доходів і зборів щодо класифікації товарів для митних цілей є обов'язковими. Такі рішення оприлюднюються. У разі незгоди з рішенням органу доходів і зборів щодо класифікації товару декларант або уповноважена ним особа має право оскаржити це рішення до органу вищого рівня відповідно Митного кодексу України або до суду.

Висновки інших органів, установ та організацій щодо визначення кодів товарів згідно з УКТ ЗЕД при митному оформленні мають інформаційний або довідковий характер.

5. Країна походження товару

Важливим фактором, яким визначається оподаткування товарів, що ввозяться на митну територію України, є країна походження товару.

Важливим кодифікованим правовим актом з цього питання є Міжнародна конвенція про спрощення та гармонізацію митних процедур (Київська конвенція, 1973 р.). У додатках до неї містяться правила

походження товарів, документальне підтвердження походження товарів та контроль за документами, що підтверджують походження товарів.

Країна походження товару визначається з метою оподаткування товарів, що переміщуються через митний кордон України, застосування до них заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, заборон та/або обмежень щодо переміщення через митний кордон України, а також забезпечення обліку цих товарів у митній статистиці.

Варто мати на увазі, що країною походження товару вважається країна, в якій товар був повністю вироблений або підданий достатній переробці відповідно до критеріїв, встановлених Митним кодексом України.

Також під країною походження товару може розумітися група країн, митні союзи країн, регіон чи частина країни, якщо є необхідність їх виділення з метою визначення походження товару.

Верифікація (перевірка достовірності) сертифікатів про походження товару з України здійснюється органами доходів і зборів у порядку, встановленому Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку верифікації (перевірки достовірності) сертифікатів і декларацій про походження товару з України» від 09.12.2015 р. № 1029.

З метою встановлення достовірності даних, зазначених у сертифікаті про походження товару з України, органи доходів і зборів можуть проводити дослідження (аналіз, експертиза) проб та зразків такого товару.

Органи доходів і зборів можуть також затребувати та отримувати у підприємств-виробників товарів або підприємств, які отримали сертифікат про походження товару з України, документацію, необхідну для перевірки даних, зазначених у такому сертифікаті, а також здійснювати перевірку виробництва товарів та первинної документації, пов'язаної з таким виробництвом.

У випадках, якщо цей товар походить з країни, товари якої заборонені до переміщення через митний кордон України згідно із законодавством України, орган доходів і зборів може відмовити у випуску товару.

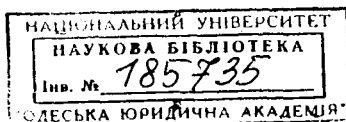
Товари, походження яких достовірно не встановлено, можуть бути випущені у вільний обіг на митній території України за умови сплати ввізного мита за повними ставками Митного тарифу України.

Тема 3. Митні платежі. Мито та особливості оподаткування

1. Поняття, види та особливості митних платежів

У самому загальному вигляді митні платежі являють собою грошові кошти, що справляються органами доходів і зборів з суб'єктів, які приймають участь у процесі переміщення товарів через митний кордон України.

Відповідно до п. 27 ст. 4 МК України, до митних платежів відносяться: мито; акцизний податок із ввезених на митну територію України підакцизних

товарів (продукції); податок на додану вартість із ввезених на митну територію України товарів (продукції).

Суттєве значення для практики адміністрування митних платежів має поділ митних платежів на податкові – акцизний податок, ПДВ, мито та обов'язкові платежі не податкового характеру – різні митні збори, плати та ін.

Усі види платежів, що справляються органами доходів і зборів України, у тому числі плати за зберігання товарів на складах тимчасового зберігання, підлягають перерахуванню у Державний бюджет України.

Виокремлено певні особливості митних платежів:

1) Правовою основою митних платежів є Митний кодекс України, у п. 27 ст. 4 якого встановлено їх вичерпний перелік. У якості супутніх правових актів окремі питання визначено ПК України, Законом України "Про Митний тариф України", "Про вивіз (експортне) мито на живу худобу та шкіряну сировину", низкою законів України "Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту" та ін.

2) Митні платежі – власні доходи державного бюджету. Вони закріплені за ним на постійній основі та у повному обсязі (ст. 29 Бюджетного кодексу України). Всі митні платежі є доходами державного бюджету та не можуть бути використані на інші цілі.

3) Митні платежі справляються лише у випадках переміщення товарів через митний кордон України. У більшості випадків вони є умовою такого переміщення. У цьому виражено їх транскордонний характер.

4) Правом справляння митних платежів наділено лише органи доходів і зборів, крім випадків переміщення товарів у міжнародних поштових відправленнях, коли особа сплачує певну суму організації поштового зв'язку, що у подальшому перераховує кошти на рахунок органу доходів і зборів.

5) Сплата митних платежів забезпечується примусовою силою держави. За несплату, порушення строків сплати, ухилення від сплати митних платежів порушник притягується до відповідальності за порушення митних правил відповідно до МК України.

2. Мито, види мита, види ставок мита. Митний тариф України

Мито – це загальнодержавний податок, встановлений ПК України та МК України, який нараховується та сплачується відповідно до МК України, законів України та міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

В Україні застосовуються такі види мита:

- 1) ввізне мито;
- 2) вивізне мито;
- 3) сезонне мито;
- 4) особливі види мита: спеціальне, антидемпінгове, компенсаційне, додатковий імпорتنний збір.

Ввізне мито встановлюється на товари, що ввозяться на митну територію України. Встановлення нових та зміна діючих ставок ввізного

мита, визначених Митним тарифом України, здійснюються Верховною Радою України шляхом прийняття законів України.

Вивізне мито встановлюється законом на українські товари, що вивозяться за межі митної території України.

На окремі товари законом може встановлюватися сезонне мито на строк не менше 60 та не більше 120 послідовних календарних днів з дня встановлення сезонного мита.

У випадках, передбачених законами України (якщо інше не передбачено міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України), з метою захисту економічних інтересів України та українських товаровиробників у разі ввезення товарів на митну територію України, незалежно від інших видів мита, можуть застосовуватися особливі види мита:

- 1) спеціальне мито;
- 2) антидемпінгове мито;
- 3) компенсаційне мито;
- 4) додатковий імпорتنний збір.

Спеціальне мито встановлюється відповідно до Закону України "Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну":

1) як засіб захисту національного товаровиробника, у разі якщо товари ввозяться на митну територію України в обсягах та/або за таких умов, що їх ввезення заподіює або створює загрозу заподіяння значної шкоди національному товаровиробнику;

2) як заходи у відповідь на дискримінаційні та/або недружні дії інших держав, митних союзів та економічних угруповань, які обмежують реалізацію законних прав та інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності України.

Антидемпінгове мито встановлюється відповідно до Закону України "Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту" у разі ввезення на митну територію України товарів, які є об'єктом демпінгу, що заподіює шкоду або створює загрозу заподіяння шкоди національному товаровиробнику.

Компенсаційне мито встановлюється відповідно до Закону України "Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту" у разі ввезення на митну територію України товарів, які є об'єктом субсидованого імпорту, що заподіює шкоду або створює загрозу заподіяння шкоди національному товаровиробнику.

Додатковий імпорتنний збір встановлюється законом відповідно до статті XII Генеральної угоди з тарифів і торгівлі 1994 року (далі - ГАТТ-1994) та Домовленості про положення ГАТТ-1994 щодо платіжного балансу у разі значного погіршення стану платіжного балансу або істотного скорочення золотовалютних резервів, або досягнення ними мінімального розміру з метою забезпечення рівноваги платіжного балансу та збільшення розміру золотовалютних резервів.

3. Платники мита

Платниками мита є:

1) особи, які ввозять товари на митну територію України чи вивозять товари з митної території України;

2) особи, на адресу яких надходять товари, що переміщуються (пересилаються) у міжнародних поштових або експрес-відправленнях, несупроводжуваному багажі, вантажних відправленнях;

3) особи, на яких покладається обов'язок дотримання вимог митних режимів, які передбачають звільнення від оподаткування митом, у разі порушення таких вимог;

4) особи, які використовують товари, митне оформлення яких було здійснено з умовним звільненням від оподаткування, не за цільовим призначенням та/або всупереч умовам чи цілям такого звільнення, а також будь-які інші особи, які безпідставно використовують звільнення від оподаткування митом (податкову пільгу);

5) особи, які реалізують або передають у володіння, користування чи розпорядження товари, що були випущені у вільний обіг на митній території України із звільненням від оподаткування митними платежами, до закінчення строку, визначеного законом;

6) особа, яка реалізує товари, транспортні засоби відповідно порядку розпорядження товарів, транспортними засобами комерційного призначення.

Особою, на яку покладається обов'язок із сплати митних платежів, є декларант.

Особою, на яку покладається обов'язок із сплати донарахованих митних платежів – податкового зобов'язання, визначеного за результатами документальної перевірки, є відповідний платник податків.

У Митному кодексі України передбачено також випадки та особи, на яких покладається обов'язок із сплати митних платежів. Такими є:

1) у разі незаконного ввезення товарів на митну територію України, незаконного вивезення товарів за межі митної території України – особи, які незаконно ввозять (вивозять) товари, а також особи, які брали участь у незаконному ввезенні (вивезенні) товарів, якщо вони знали або повинні були знати про незаконність такого ввезення (вивезення), та особи, які придбали у власність або у володіння незаконно ввезені товари, якщо в момент придбання вони знали або повинні були знати про незаконність ввезення, що належним чином доведено в порядку, встановленому законодавством України;

2) у разі вилучення товарів, що тимчасово зберігаються під митним контролем, з порушенням МК України та інших нормативно-правових актів – особи, які незаконно вилучили такі товари, а також особи, які брали участь у незаконному вилученні таких товарів, зберігали та придбали такі товари, або особи, які відповідають за забезпечення схоронності зазначених товарів;

3) у разі недотримання положень МК України щодо користування та розпорядження товарами або виконання інших вимог і умов, установлених

МК України для застосування митних режимів, що передбачають умовне повне або часткове звільнення від сплати митних платежів, – особи, відповідальні за дотримання митного режиму;

4) у разі невиконання зобов'язань щодо використання чи споживання товарів, що впливають з умов цільового використання, за яких надається податкова пільга при випуску товарів для вільного обігу, – особи, на які покладається обов'язок щодо виконання таких умов;

5) у разі заявлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення до митного режиму транзиту – особи, які надавали зобов'язання щодо доставки цих товарів, транспортних засобів до митниці призначення;

6) у разі невиконання особою, відповідальною за сплату митних платежів, обов'язку із сплати митних платежів, якщо сплата митних платежів забезпечена гарантом відповідно до положень МК України, – гарант.

4. Об'єкти оподаткування митом

Якщо об'єктом сплати мита є юридичний факт переміщення товарів та транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, то предметом при його обкладанні митом є саме товари та транспортні засоби комерційного призначення.

Розглянемо об'єкти оподаткування митом:

1) товари, митна вартість яких перевищує еквівалент 150 євро, при ввезенні на митну територію України та вивезенні за межі митної території України підприємствами (з 2014 і по теперішній час);

2) товари сумарна фактурна вартість яких перевищує еквівалент 1000 євро (авіаційним транспортом) та 500 євро (всіма іншими видами транспорту), що ввозяться (пересилаються) на митну територію України;

3) при розпорядженні товарів, транспортних засобів, що реалізуються відповідно до ст. 243 МК України:

- що зберігаються на складах органів доходів і зборів, за якими власник або уповноважена ним особа не звернулися до закінчення строків зберігання;

- при реалізації товарів, що є об'єктом порушення митних правил при їх конфіскації за рішенням суду;

- товари, у разі не конфіскації за рішенням суду по справі до особи, яка вчинила порушення митних правил або припиненні порушення митних правил, після здійснення їх митного оформлення зі сплатою відповідних митних платежів, якщо таке оформлення не було попередньо здійснено, а митні платежі не сплачувалися.

5. Особливості оподаткування митом деяких товарів

Певний перелік товарів, які звільняються від оподаткування митом визначено у ст. 287 Митного кодексу України. Розглянемо детально перелік цих товарів:

- гуманітарна допомога (звільняється від сплати ввізного та вивізного мита) при ввезенні на митну територію України та вивезенні з митної території відповідно до Закону України "Про гуманітарну допомогу", перелік

яких визначено Комісією з питань гуманітарної допомоги при Кабінеті Міністрів України;

- товари, що ввозяться на митну територію України на адресу Товариства Червоного Хреста України, його органів та місцевих організацій відповідно до Закону України "Про Товариство Червоного Хреста України" як гуманітарна чи доброчинна допомога, звільняються від оподаткування ввізним митом;

- товари звільняються від сплати ввізного мита (крім товарів для реалізації або використання з метою, безпосередньо не пов'язаною з провадженням підприємницької діяльності), що ввозяться на митну територію України на строк не менше трьох років іноземними інвесторами відповідно до Закону України "Про режим іноземного інвестування" з метою інвестування на підставі зареєстрованих договорів (контрактів) або як внесок іноземного інвестора до статутного капіталу підприємства з іноземними інвестиціями. При відчуженні таких товарів раніше трьох років з часу зарахування їх на баланс ввізне мито сплачується на загальних підставах.

- наукове, лабораторне і дослідницьке обладнання звільняються від сплати ввізного мита, а також комплектуючі та матеріали, передбачені проектом наукового парку, зареєстрованого згідно з Законом України "Про наукові парки", що ввозяться на митну територію України науковим парком та партнерами наукового парку в межах реалізації такого проекту наукового парку.

Перелік таких товарів із визначенням кодів згідно з УКТ ЗЕД та обсяги ввезення таких товарів визначаються Кабінетом Міністрів України.

Звільнення від сплати ввізного мита надається на весь строк реалізації проекту наукового парку, але не більше ніж на два роки для обладнання та не більше ніж на один рік для комплектуючих і матеріалів з дня затвердження зазначеного переліку та обсягів товарів.

- Устаткування, обладнання та комплектуючі, а також матеріали, які не виробляються в Україні і ввозяться на митну територію України технологічними парками, їх учасниками та спільними підприємствами, що виконують проекти технологічних парків, для реалізації таких проектів технологічних парків відповідно до Закону України "Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків", оподатковуються ввізним митом на загальних підставах.

- Звільняються від оподаткування ввізним митом складові (матеріали, вузли, агрегати, устаткування та комплектувальні вироби) (товари), що ввозяться на митну територію України в митному режимі імпорту для використання у виробництві продукції оборонного призначення, визначеної згідно із законом, якщо замовником такої продукції є державний замовник, визначений Кабінетом Міністрів України, за такими кодами товарів згідно з УКТ ЗЕД (п. 8 ст. 287 МК України).

Тема 4. Акцизний податок та податок на додану вартість (ПДВ) із ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції)

1. Суб'єкти та об'єкти оподаткування акцизного податку

Суб'єктами (платниками) оподаткування акцизного податку із ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) є:

фізична особа-резидент або нерезидент, яка ввозить підакцизні товари (продукцію) на митну територію України в обсягах, що підлягають оподаткуванню, відповідно до митного законодавства;

особа, яка реалізує або передає у володіння, користування чи розпорядження підакцизні товари (продукцію), що були ввезені на митну територію України із звільненням від оподаткування до закінчення строку, визначеного законом відповідно до п. 213.3 статті 213 ПК України.

особа, на яку покладається дотримання вимог митних режимів, що передбачають звільнення від оподаткування, у разі порушення таких вимог;

особа – власник ввезеного на митну територію України вантажного транспортного засобу, що переобладнується у легковий автомобіль, з якого справляється акцизний податок.

Об'єктами оподаткування є операції з:

ввезення підакцизних товарів (продукції) на митну територію України; реалізації або передачі у володіння, користування чи розпорядження підакцизних товарів (продукції), що були ввезені на митну територію України із звільненням від оподаткування до закінчення строку, визначеного законодавством, відповідно до п. 213.3 статті 213 ПК України;

переобладнання ввезеного на митну територію України транспортного засобу у підакцизний легковий автомобіль;

реалізації будь-яких обсягів пального понад обсяги, що ввезені (імпортовані) на митну територію України, що засвідчені належно оформленою митною декларацією.

2. База та ставка акцизного податку

До підакцизних товарів належать:

спирт етиловий та інші спиртові дистиляти, алкогольні напої, пиво; тютюнові вироби, тютюн та промислові заміники тютюну; нафтопродукти, скраплений газ, речовини, що використовуються як компоненти моторних палив, паливо моторне альтернативне; автомобілі легкові, кузови до них, причеми та напівпричеми, мотоцикли, транспортні засоби, призначені для перевезення 10 осіб і більше, транспортні засоби для перевезення вантажів; електрична енергія.

Ставки акцизного податку поділяються на: адвалорні, специфічні, адвалорні та специфічні одночасно.

У разі обчислення податку із застосуванням адвалорних ставок базою оподаткування є:

вартість реалізованого товару (продукції), виробленого на митній території України, за встановленими виробником максимальними роздрібними цінами з урахуванням податку на додану вартість та акцизного податку;

вартість товарів (продукції), що ввозяться на митну територію України, за встановленими імпортером максимальними роздрібними цінами на товари (продукцію), які він імпортує, з урахуванням податку на додану вартість та акцизного податку;

вартість реалізованої електричної енергії без податку на додану вартість;

вартість (з податком на додану вартість та без урахування акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів) підакцизних товарів, що реалізовані відповідно до підпункту 213.1.9 пункту 213.1 статті 213 ПК України.

При визначенні бази оподаткування перерахунок іноземної валюти у валюту України здійснюється за курсом валюти, визначеним відповідно до статті 39-1 ПК України.

Митна вартість товарів, що ввозяться на митну територію України, визначається відповідно до Митного кодексу України.

У разі обчислення податку із застосуванням специфічних ставок з підакцизних товарів (продукції) базою оподаткування є їх величина, визначена в одиницях виміру ваги, об'єму, кількості товару (продукції), об'єму циліндрів двигуна автомобіля або в інших натуральних показниках.

У разі обчислення податку із застосуванням одночасно адвалорних та специфічних ставок податку базою оподаткування є база, яка застосовується при адвалорних та специфічних одночасно.

3. Порядок обчислення акцизного податку з товарів, які ввозяться на митну територію України

Суми акцизного податку з товарів (продукції), які ввозяться на митну територію України, що підлягають сплаті, визначаються платниками податку самостійно, виходячи з об'єктів оподаткування, бази оподаткування та ставок цього податку.

Податок із підакцизних товарів (продукції), що ввозяться на митну територію України, обчислюється у національній валюті за офіційним курсом гривні до іноземної валюти, встановленим Національним банком України на дату подання органу доходів і зборів митної декларації до митного оформлення.

У разі ввезення підакцизних товарів із застосування специфічних ставок, сума акцизного податку розраховується за формулою:

$$Ca = H * A$$

Ca - сума акцизного податку, обчислена із застосуванням специфічних ставок з одиниці товару (продукції);

H - кількість товару у фізичних одиницях виміру, встановлену ПК України;

A - ставка акцизного податку.

У разі встановлення ставок акцизного податку в іноземній валюті за формулою:

$$Ca = H * \Phi * Kb$$

Де Kb - валютний (обмінний) курс НБУ, що діє на дату подання митної декларації.

При застосуванні адвалорних ставок сума акцизного податку, що підлягає сплаті до бюджету, визначається за формулою:

$$CaA = B * A$$

CaA - сума АП за адвалорною ставкою

B - вартість товарів (продукції) за встановленими імпортерами максимальної роздрібними цінами на товари (продукцію)

При втраті товарів, що перебувають під митним контролем у митних режимах, в яких надано звільнення або умовне звільнення від оподаткування, нецільового використання цих товарів або в разі невиконання у строки, встановлені МК України, заходів щодо завершення таких митних режимів суми податку, що підлягають сплаті, визначаються виходячи з об'єктів оподаткування, бази оподаткування та ставок цього податку, що діяли на день подання митної декларації при розміщенні у відповідний митний режим. При цьому особа, відповідальна за дотримання митного режиму, зобов'язана сплатити таку суму та пеню, нараховану відповідно до ст. 129 ПК України, розраховану з дня надання звільнення або умовного звільнення від оподаткування.

У випадках повного або часткового повернення імпортером підакцизних товарів (продукції), ввезених на митну територію України, продавцю у зв'язку з непридатністю їх для реалізації на митній території України, платник податків – імпортер проводить коригування податкових зобов'язань зі сплати акцизного податку у звітному періоді, у якому відбулось повернення невикористаних та пошкоджених марок, або контролюючому органу, який видав марки, надані відповідні документи, що підтверджують втрату марок.

Сума коригування обчислюється платником податку із застосуванням максимальних роздрібних цін, ставок акцизного податку з урахуванням мінімального податкового зобов'язання зі сплати акцизного податку, які діяли на дату виникнення податкового зобов'язання щодо таких товарів (продукції).

Сума коригування зазначається в декларації з акцизного податку за відповідний звітний період. При цьому сума акцизного податку за бажанням імпортера повертається йому на поточний рахунок у банку або зараховується при придбанні наступних партій марок акцизного податку.

4. Суб'єкти та об'єкти оподаткування ПДВ

Суб'єктами (платниками) податку на додану вартість із ввезених на митну територію України товарів (продукції) є:

будь-яка особа, що ввозить товари на митну територію України в обсягах, які підлягають оподаткуванню, та на яку покладається відповідальність за сплату податків у разі переміщення товарів через митний кордон України відповідно до МК України, а також:

особа, на яку покладається дотримання вимог митних режимів, які передбачають повне або часткове умовне звільнення від оподаткування, у разі порушення таких митних режимів, встановлених митним законодавством;

особа, яка використовує, у тому числі при ввезенні товарів на митну територію України, податкову пільгу не за цільовим призначенням та/або всупереч умовам чи цілям її надання згідно із ПК України, а також будь-які інші особи, що використовують податкову пільгу, яку для них не призначено.

Об'єктом оподаткування є операції платників податку з:

а) постачання товарів, місце постачання яких розташоване на митній території України, відповідно до ст. 186 ПК України, у тому числі операції з безоплатної передачі та з передачі права власності на об'єкти застави позичальнику (кредитору), на товари, що передаються на умовах товарного кредиту, а також з передачі об'єкта фінансового лізингу в користування лізингоотримувачу/орендарю;

б) постачання послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, відповідно до ст. 186 ПК України;

в) ввезення товарів на митну територію України;

г) вивезення товарів за межі митної території України;

е) постачання послуг з міжнародних перевезень пасажирів і багажу та вантажів залізничним, автомобільним, морським і річковим та авіаційним транспортом.

5. Порядок визначення бази ПДВ

Базою оподаткування для товарів, що ввозяться на митну територію України, є договірна (контрактна) вартість, але не нижче митної вартості цих товарів, визначеної відповідно до розділу III МК України, з урахуванням мита та акцизного податку, що підлягають сплаті і включаються до ціни товарів.

При визначенні бази оподаткування для товарів, що ввозяться на митну територію України, перерахунок іноземної валюти у валюту України здійснюється за курсом валюти, визначеним відповідно до ст. 39-1 ПК України.

Для послуг, які постачаються нерезидентами на митній території України, базою оподаткування є договірна (контрактна) вартість таких послуг з урахуванням податків та зборів, за винятком податку на додану вартість, що включаються до ціни постачання відповідно до законодавства. Визначена вартість перераховується в національну валюту за валютним (обмінним) курсом Національного банку України на дату виникнення податкових зобов'язань. У разі отримання послуг від нерезидентів без їх оплати база оподаткування визначається, виходячи із звичайних цін на такі послуги без урахування податку.

Розглянемо особливості визначення бази оподаткування для товарів, що ввозяться на митну територію України різними способами (наприклад, у міжнародних поштових та експрес-відправленнях, у несупроводжуваному багажі, у ручній поклажі, у супроводжуваному багажі тощо) та засобами переміщення (в залежності від виду транспорту). Так, у разі ввезення на митну територію України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях, у несупроводжуваному багажі товарів базою оподаткування є їх фактурна вартість, визначена відповідно до статей 234 та 374 МК України, з урахуванням мита та акцизного податку, що підлягають сплаті.

Датою виникнення податкових зобов'язань у разі ввезення товарів на митну територію України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях, у несупроводжуваному багажі є дата подання контролюючому органу документа, який використовується замість митної декларації.

Фактурна вартість товарів, які ввозяться на митну територію України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях, у несупроводжуваному багажі, фізичними особами у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі, визначається відповідно до МК України. Так, фактурна вартість товарів, що переміщуються (пересилаються) громадянами через митний кордон України, зазначена в касових або товарних чеках, ярликах, інших документах роздрібної торгівлі, які містять відомості щодо вартості таких товарів (ст. 368 МК України).

У випадках ввезення на митну територію України фізичними особами у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі товарів (крім підакцизних товарів та особистих речей), сумарна фактурна вартість яких перевищує еквівалент 1000 євро, через пункти пропуску через державний кордон України, відкриті для повітряного сполучення, базою оподаткування є частина їх сумарної фактурної вартості, що перевищує еквівалент 1000 євро, з урахуванням мита, що підлягає сплаті.

У випадках ввезення на митну територію України фізичними особами у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі товарів (крім підакцизних товарів та особистих речей), сумарна фактурна вартість яких перевищує еквівалент 500 євро, через інші, ніж відкриті для повітряного сполучення, пункти пропуску через державний кордон України базою оподаткування є частина їх сумарної фактурної вартості, що перевищує еквівалент 500 євро, з урахуванням мита, що підлягає сплаті.

У випадках ввезення на митну територію України у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі товарів (крім підакцизних товарів та особистих речей), сумарна фактурна вартість яких не перевищує еквівалент 500 євро та сумарна вага яких не перевищує 50 кг, через інші, ніж відкриті для повітряного сполучення, пункти пропуску через державний кордон України фізичною особою, яка була відсутня в Україні менше ніж 24 години або яка в'їжджає в Україну частіше одного разу протягом 72 годин, базою оподаткування є частина сумарної фактурної вартості таких товарів, що перевищує еквівалент 50 євро, з урахуванням мита, що підлягає сплаті.

У випадках ввезення на митну територію України фізичними особами у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі товарів (крім підакцизних товарів та особистих речей) через інші, ніж відкриті для повітряного сполучення, пункти пропуску через державний кордон України, сумарна вага яких перевищує 50 кг, базою оподаткування є сумарна фактурна вартість товарів, обчислена пропорційно до ваги, що перевищує 50 кг, з урахуванням мита, що підлягає сплаті.

6. Визначення ставки ПДВ

Ставки податку встановлюються від бази оподаткування в таких розмірах: 20 %; 0 %; 7 %.

Так, ставка у розмірі 20 % передбачена для:

товарів, що ввозяться на митну територію України;

товарів, що вивозяться за межі митної території України;

операцій з постачання товарів, місце постачання яких розташоване на митній території України;

операцій з постачання послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України;

операцій з постачання послуг з міжнародних перевезень пасажирів і багажу та вантажів залізничним, автомобільним, морським і річковим та авіаційним транспортом (детальніше див. ст. 185 ПК України).

За нульовою ставкою (0 %) оподатковуються операції з:

1) Вивезення товарів за межі митної території України відповідно до митних режимів: експорт, реекспорт, безмитна торгівля, вільна митна зона.

2) Постачання товарів: а) для заправки або забезпечення морських суден, що: використовуються для навігаційної діяльності, перевезення пасажирів або вантажів за плату, промислової, риболовецької або іншої господарської діяльності, що провадиться за межами територіальних вод України; використовуються для рятування або подання допомоги в нейтральних або територіальних водах інших країн; входять до складу Військово-Морських Сил України та відправляються за межі територіальних вод України, у тому числі на якірні стоянки; б) для заправки або забезпечення повітряних суден, що: виконують міжнародні рейси для навігаційної діяльності чи перевезення пасажирів або вантажів за плату; входять до складу Повітряних Сил України та відправляються за межі повітряного кордону України, у тому числі у місця тимчасового базування; в) для заправки (дозаправки) та забезпечення космічних кораблів, космічних ракетних носіїв або супутників Землі; г) для заправки (дозаправки) або забезпечення наземного військового транспорту чи іншого спеціального контингенту Збройних Сил України, що бере участь у миротворчих акціях за кордоном України, або в інших випадках, передбачених законодавством; г) магазинами безмитної торгівлі.

При чому постачання товарів магазинами безмитної торгівлі може здійснюватися виключно:

фізичним особам, які виїжджають за межі митної території України;
фізичним особам, які в'їжджають на митну територію України в пунктах пропуску через державний кордон України, відкритих для міжнародного повітряного сполучення;

фізичним особам, які переміщуються транспортними засобами, що належать резидентам та знаходяться за межами митного кордону України.

3) Постачання таких послуг: а) міжнародні перевезення пасажирів і багажу та вантажів залізничним, автомобільним, морським і річковим та авіаційним транспортом; б) послуги, що передбачають роботи з рухомим майном, попередньо ввезеним на митну територію України для виконання таких робіт та вивезеним за межі митної території України платником, що виконував такі роботи, або отримувачем-нерезидентом; в) послуги з обслуговування повітряних суден, що виконують міжнародні рейси.

Так, 7 % по операціях з: постачання на митній території України та ввезення на митну територію України лікарських засобів, дозволених для виробництва і застосування в Україні та внесених до Державного реєстру лікарських засобів, а також медичних виробів, які внесені до Державного реєстру медичної техніки та виробів медичного призначення або відповідають вимогам відповідних технічних регламентів, що підтверджується документом про відповідність, та дозволені для надання на ринку та/або введення в експлуатацію і застосування в Україні;

постачання на митній території України та ввезення на митну територію України лікарських засобів, медичних виробів та/або медичного обладнання, дозволених для застосування у межах клінічних випробувань, дозвіл на проведення яких надано центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

На товари, що обкладаються митом та акцизним податком

$$\text{Спдв} = (B + C_m + C_a) * П / 100$$

Спдв - сума ПДВ

B - митна вартість

C_m - сума ввізного мита

C_a - сума акцизного податку

П - ставка ПДВ (%)

Тема 5. Особливості оподаткування товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України

1. Порядок, умови та особливості оподаткування товарів, що переміщуються через митний кордон України

Так, ввезення товарів, транспортних засобів на митну територію України, вивезення товарів, транспортних засобів за межі митної території

України – сукупність дій, пов’язаних із переміщенням товарів, транспортних засобів через митний кордон України у будь-який спосіб у відповідному напрямку (п. 4 ст. 4 МК України).

Порядок оподаткування товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов’язаних зі здійсненням підприємницької діяльності встановлено у розділі XII МК України.

Так, громадяни за умови дотримання вимог МК України та інших актів законодавства України можуть переміщувати через митний кордон України будь-які товари, крім тих, що заборонені до ввезення в Україну (у тому числі з метою транзиту) та вивезення з України. Громадянам, які в’їжджають на територію України або виїжджають з неї засобами автомобільного та залізничного транспорту, а також транспортними засобами особистого користування, дозволяється здійснювати декларування товарів, що переміщуються ними через митний кордон України, не залишаючи цих транспортних засобів.

Стосовно транзитних пасажирів, які не залишають транзитної зони, митний контроль не проводиться, однак органи доходів і зборів мають право вживати певні заходи, що передбачені МК України у разі підозри щодо вчинення такими пасажирями порушення митних правил або контрабанди.

Митне оформлення товарів, що вивозяться за межі митної території України громадянами, може здійснюватися у будь-якому органі доходів і зборів на всій митній території України.

Так, декларування здійснюється шляхом заявлення за встановленою формою (письмовою, усною, шляхом вчинення дій) точних відомостей про товари, мету їх переміщення через митний кордон України, а також відомостей, необхідних для здійснення їх митного контролю та митного оформлення. При застосуванні письмової форми декларування можуть використовуватися як електронні документи, так і документи на паперовому носії.

Індивідуальною митною декларацією вважається письмова заява громадянина або уповноваженої особи, що подається органу доходів і зборів та містить відомості щодо товарів, які переміщуються громадянами через митний кордон України (надходять на адресу громадян або відправляються громадянами), необхідна для їх митного контролю та митного оформлення (детальніше див.: Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження форми митної декларації для письмового декларування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов’язаних з провадженням підприємницької діяльності», Наказ Міністерства фінансів України «Порядок заповнення митної декларації для письмового декларування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов’язаних з провадженням підприємницької діяльності» від 28.05.2012 р. № 614).

2. Оподаткування при переміщенні товарів через митний кордон України залежно від обраного митного режиму

Довідкова таблиця щодо оподаткування товарів в залежності від обраного митного режиму

Митний Режим	Нарахування та сплата митних платежів		
	Мито	Акцизний податок	Податок на додану вартість
Імпорт (випуск для вільного обігу) – це митний режим, відповідно до якого іноземні товари після сплати всіх митних платежів, встановлених законами України на імпорт цих товарів, та виконання усіх необхідних митних формальностей випускаються для вільного обігу на митній території України (ст. 74 МКУ)	Ввізне мито нараховується та сплачується відповідно до ст.ст. 272, 277, частини першої ст. 286 МКУ при дотриманні умов та обмежень, встановлених главою 13 МКУ. Ставки ввізного мита застосовуються відповідно до ст. 280 МКУ.	Нараховується та сплачується відповідно до п.п. 213.1.3 п. 213.1 ст. 213 ПКУ. Ставки акцизного податку застосовуються відповідно до ст. 215 ПКУ. У разі ввезення маркованої підакцизної продукції на митну територію України податок сплачується під час придбання марок акцизного податку з доплатою (у разі потреби) на день подання митної декларації (п.п. 222.2.2 п. 222 ст. 222 ПКУ).	Нараховується та сплачується відповідно до п.п. а) п. 185.1 ст. 183 ПКУ з урахуванням положень ст. 191 ПКУ. Ставки ПДВ застосовуються відповідно до ст. 193 ПКУ.
Реімпорт – це митний режим, відповідно до якого товари, що були вивезені або оформлені для вивезення за межі митної території України, випускаються у вільний обіг на митній території України зі звільненням від сплати митних платежів, встановлених законами України на імпорт цих товарів, та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності (ст. 77 МКУ)	Ввізне мито відповідно до п. 1 частини першої ст. 283 та частини другої ст. 286 МКУ не сплачується при дотриманні вимог та обмежень, встановлених главою 14 МКУ. Довідково: відповідно до ст. 81 та частини третьої ст. 286 МКУ суми вивізного мита, сплачені при експорті товарів, після поміщення у митний режим реімпорту товарів згідно з п. 3 частини другої ст. 78 МКУ повертаються особам, які їх сплачували, або їх правонаступникам.	Відповідно до п.п. 213.3.3 п. 213.3 ст. 213 ПКУ не сплачується, якщо при цьому згідно із законом не справляється податок на додану вартість. В інших випадках реімпорт підакцизних товарів (продукції) з-за меж митної території України здійснюється зі сплатою акцизного податку на загальних підставах.	Відповідно до п.п. 206.3 ст. 206 ПКУ не сплачується, крім операцій із ввезення відповідно до п. 3 частини другої ст. 78 МКУ, що оподатковуються ПДВ на загальних підставах.
Експорт (остаточне вивезення) – це митний режим, відповідно до якого українські товари випускаються для вільного обігу за межами митної території України без зобов'язань щодо їх зворотного ввезення (ст. 82 МКУ)	Вивізне мито нараховується і сплачується відповідно до ст. 273, частини сьомої ст. 280 та частини четвертої ст. 286 МКУ. Ставки вивізного мита	Не сплачується відповідно до п.п. 213.2.1 п. 213.2 ст. 213 ПКУ.	Не сплачується відповідно до п.п. а) п.п. 195.1.1 п. 195.1 ст. 195 ПКУ.

	на українські товари, що вивозяться за межі митної території України, встановлюються окремими законами.		
Реекспорт – це митний режим, відповідно до якого товари, що були раніше ввезені на митну територію України або на територію вільної митної зони, вивозяться за межі митної території України без сплати вивізного мита та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності (ст. 85 МКУ)	Вивізне мито не сплачується відповідно до п. 2 частини першої ст. 283 та абзацу першого частини п'ятої ст. 286 МКУ, при дотриманні вимог та обмежень, встановлених главою 16 МКУ. Довідково: відповідно до ст. 89 та абзацу другого частини п'ятої ст. 286 МКУ суми ввізного мита, сплачені при імпорті товарів, після поміщення товарів у митний режим реекспорту згідно із п. 5 частини першої ст. 86 МКУ повертаються особам, які їх сплачували, або їх правонаступникам.	Не сплачується відповідно до п.п. 213.2.1 п. 213.2 ст. 213 ПКУ.	Не сплачується відповідально до п.п. 6) п.п. 195.1.1 п. 195.1 ст. 195 ПКУ.
Транзит – це митний режим, відповідно до якого товари та/або транспортні засоби комерційного призначення переміщуються під митним контролем між двома контролюючими органами або в межах зони діяльності одного такого органу без будь-якого використання цих товарів, без сплати митних платежів та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності (ст. 90 МКУ)	Відповідно до ст. 3 Закону України «Про транзит вантажів» свобода транзиту вантажів забезпечується шляхом звільнення від сплати будь-яких інших платежів, крім єдиного збору, що справляється у пунктах пропуску через державний кордон України (далі – єдиний збір). Єдиний збір нараховується та сплачується відповідно до Закону України «Про єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску через державний кордон України», за ставками, визначеними в ст. 5 цього Закону, та в порядку, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку справляння єдиного збору у пунктах пропуску через державний кордон» від 24.10.2002 № 1569. Не підлягають оподаткуванню митом, якщо інше не передбачено законом, при дотриманні вимог та обмежень, встановлених главою 17 МКУ згідно з частиною шостою ст. 286 МКУ	Не підлягають оподаткуванню акцизним податком відповідно до п.п. 213.3.3 п. 213.3 ст. 213 ПКУ.	Не підлягають оподаткуванню ПДВ відповідно до п. 206.6 ст. 206 ПКУ.

Тимчасове ввезення – це митний режим, відповідно до якого іноземні товари, транспортні засоби комерційного призначення ввозяться для конкретних цілей на митну територію України з умовним повним або частковим звільненням від оподаткування митними платежами та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності і підлягають реекспорту до завершення встановленого строку без будь-яких змін, за винятком звичайного зносу в результаті їх використання (ст. 103 МКУ)	Відповідно до частини першої ст. 105 та п. 1) частини першої ст. 284 МКУ за умови дотримання вимог та обмежень, встановлених розділом V МКУ, застосовується умовне повне звільнення при тимчасовому ввезенні товарів, зазначених у ст. 189 МКУ, та в Додатках В.1 - В.9, С, D до Конвенції про тимчасове ввезення, на умовах, визначених цими Додатками, а також повітряні судна, які ввозяться на митну територію України українськими авіакомпаніями за договорами оперативного лізингу.	Відповідно до п.п. 213.3.3 п. 213.3 ст. 213 ПКУ та частини першої ст. 105 МКУ умовне повне звільнення застосовується при тимчасовому ввезенні товарів, зазначених у ст. 189 МКУ, та в Додатках В.1 - В.9, С, D до Конвенції про тимчасове ввезення, на умовах, визначених цими Додатками.	Згідно з п.п. 206.7.1 п. 206.7 ст. 206 ПКУ умовне повне звільнення від оподаткування ПДВ застосовується до товарів та в порядку, визначених ст. 105 МКУ.
	У відповідності до ст. 285 та частини першої ст. 106 МКУ умовне часткове звільнення відповідно до положень Додатка Е до Конвенції про тимчасове ввезення застосовується при тимчасовому ввезенні товарів (за винятком підакцизних), не зазначених у ст. ст. 105, 189 МКУ, а також у Додатках В.1 - В.9, С, D до Конвенції про тимчасове ввезення, або таких, що не відповідають вимогам зазначених Додатків.	Відповідно до п.п. 213.3.3 п. 213.3 ст. 213 ПКУ та частини першої ст. 106 МКУ тимчасове ввезення підакцизних товарів, не зазначених у ст. ст. 105, 189 МКУ, а також у Додатках В.1 - В.9, С, D до Конвенції про тимчасове ввезення, або таких, що не відповідають вимогам зазначених Додатків, здійснюється зі сплатою акцизного податку.	Згідно з п.п. 206.7.2 п. 206.7 ст. 206 ПКУ умовне часткове звільнення від оподаткування ПДВ застосовується до товарів та в порядку, визначених ст. 106 МКУ.
Тимчасове вивезення – це митний режим, відповідно до якого українські товари або транспортні засоби комерційного призначення вивозяться за межі митної території України з умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами та без застосування заходів нетарифного регулювання	Вивізне мито відповідно до частини восьмої ст. 286 МКУ не сплачується при дотриманні вимог та обмежень, встановлених главою 19 МКУ.	Не сплачується відповідно до п.п. 213.2.1 п. 213.2 ст. 213 ПКУ.	Згідно з п. 206.8 ст. 206 ПКУ не сплачується за умови дотримання вимог та обмежень, встановлених главою 19 МКУ.

зовнішньоекономічної діяльності і підлягають реімпорту до завершення встановленого строку без будь-яких змін, за винятком звичайного зносу в результаті їх використання (ст. 113 МКУ)			
Митний склад – це митний режим, відповідно до якого іноземні або українські товари зберігаються під митним контролем із умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності (ст. 121 МКУ)	Ввізне мито не сплачується згідно з п. 1 частини першої ст. 284 МКУ та частини дев'ятої ст. 286 МКУ застосовується умовне повне звільнення від оподаткування ввізним митом при дотриманні вимог та обмежень, встановлених главою 20 МКУ.	Не сплачується відповідно до п.п. 213.3.3 п. 213.3 ст. 213 ПКУ.	Згідно з п. 206.9 ст. 206 ПКУ не сплачується за умови дотримання вимог та обмежень, встановлених главою 20 МКУ.
	Вивізне мито не сплачується відповідно до ст. 121 МКУ.		
Вільна митна зона – це митний режим, відповідно до якого іноземні товари ввозяться на територію вільної митної зони та вивозяться з цієї території за межі митної території України із звільненням від оподаткування митними платежами та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, а українські товари ввозяться на територію вільної митної зони із оподаткуванням митними платежами та застосуванням заходів нетарифного регулювання (ст. 130 МКУ)	Ввізне мито відповідно до частини другої ст. 132, п. 1) частини першої ст. 284 та частини десятої ст. 286 МКУ не сплачується з іноземних товарів, при дотриманні вимог та обмежень, встановлених главою 21 МКУ.	Не сплачується з товарів, що ввозяться з-за меж митної території України відповідно до п.п. 213.3.3 п. 213.3 ст. 213 ПКУ.	Не сплачується з товарів, що ввозяться з-за меж митної території України на територію вільної митної зони відповідно до п.п. 206.10.2 п. 206.10 ст. 206 ПКУ за умови дотримання вимог та обмежень, встановлених главою 21 МКУ.
	Вивізне мито відповідно до частини першої ст. 132 МКУ з українських товарів сплачується за ставками як при експорті товарів.	Не сплачується з товарів, що вивозяться з митної території на територію вільної митної зони відповідно до п.п. 213.2.1 п. 213.2 ст. 213 ПКУ.	Не сплачується з товарів, що вивозяться з митної території України на територію вільної митної зони відповідно до п.п. 206.10.1 п. 206.10 ст. 206 ПКУ.
Безмитна торгівля – це митний режим, відповідно до якого товари, не призначені для вільного обігу на митній території України, знаходяться та реалізуються для вивезення за межі митної території України під митним контролем у пунктах пропуску (пунктах контролю) через державний кордон України, відкритих для міжнародного сполучення, та на	Ввізне мито відповідно до частини третьої ст. 141 та частини одинадцятої ст. 286 МКУ не сплачується з іноземних товарів при дотриманні вимог та обмежень, встановлених главою 22 МКУ.	Не сплачується з товарів, що ввозяться з-за меж митної території України в магазин безмитної торгівлі відповідно до п.п. 213.3.3 п. 213.3 ст. 213 ПКУ.	Не сплачується з товарів, що ввозяться з-за меж митної території України в магазин безмитної торгівлі відповідно до п.п. 206.11.1 п. 206.11 ст. 206 ПКУ за умови дотримання вимог та обмежень, встановлених главою 22 МКУ.

повітряних, водних або залізничних транспортних засобах комерційного призначення, що виконують міжнародні рейси, з умовним звільненням від оподаткування митними платежами, установленними на імпорту та експорт таких товарів, та без застосування до них заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, у тому числі видів контролю, зазначених у частині першій ст. 319 МКУ (ст. 140 МКУ)	Вивіз мито відповідно до частини четвертої ст. 141 МКУ з українських товарів нараховується та сплачується за ставками як при експорті товарів.	Не сплачується з товарів, що вивозяться з митної території України в магазин безмитної торгівлі відповідно до п.п. 213.2.1 п. 213.2 ст. 213 ПКУ.	Не сплачується з товарів, що вивозяться з митної території України в магазин безмитної торгівлі відповідно до п.п. 206.11.2 п. 206.11 ст. 206 ПКУ.
Переробка на митній території - це митний режим, відповідно до якого іноземні товари піддаються у встановленому законодавством порядку переробці без застосування до них заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, за умови подальшого реекспорту продуктів переробки (ст. 147 МКУ)	Ввізне мито не сплачується відповідно до п. 1) частини першої ст. 284 та частини дванадцятої ст. 286 МКУ при дотриманні вимог та обмежень, встановлених главою 23 МКУ.	Не сплачується відповідно до п.п. 213.3.3 п. 213.3 ст. 213 ПКУ.	Не сплачується відповідно до п. 206.12 ст. 206 ПКУ за умови дотримання вимог та обмежень, встановлених главою 23 МКУ.
Переробка за межами митної території - це митний режим, відповідно до якого українські товари піддаються у встановленому законодавством порядку переробці за межами митної території України без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, за умови повернення цих товарів або продуктів їх переробки на митну територію України у митному режимі імпорту (ст. 162 МКУ)	Вивіз мито відповідно до частини другої ст. 164 МКУ сплачується за ставками як при експорті товарів.	Не сплачується відповідно до п.п. 213.2.1 п. 213.2 ст. 213 ПКУ.	Не сплачується відповідно до п. 206.13 ст. 206 ПКУ за умови дотримання вимог та обмежень, встановлених главою 24 МКУ.
Повернення товарів після поміщення у митний режим переробки за межами митної території			
Відповідно до ст. 168 та частини тринадцятої ст. 286 МКУ до продуктів переробки товарів, поміщених у митний режим переробки за межами митної території, зазначених у частині другій ст. 168 МКУ, що в межах визначеного строку повертаються в Україну, застосовується умовне повне звільнення від оподаткування ввізним митом.	Нараховується та сплачується відповідно до п.п. 213.1.3 п. 213.1 та п.п. 213.3.3 п. 213.3 ст. 213 ПКУ з товарів та за ставками, визначеними у ст. 215 ПКУ.	Згідно з п.п. 206.2.2 п. 206.2 ст. 206 ПКУ звільняються від оподаткування ПДВ товари, що були поміщені в митний режим переробки за межами митної території України та в межах визначеного МКУ строку повертаються на митну територію України: - у тому самому стані, в якому вони були вивезені за межі митної території України з дотриманням умов, встановлених МКУ; - у відремонтованому вигляді, якщо ремонт проведено в рамках гарантійних зобов'язань.	

	Відповідно до ст. 168 та частини тринадцятої ст. 286 МКУ до продуктів переробки (крім зазначених у частині другій ст. 168 МКУ) застосовується часткове звільнення від оподаткування ввізним митом, відповідно до якого сплаті підлягає позитивна різниця між сумою ввізного мита, нарахованого на продукти переробки, та сумою ввізного мита, яка підлягала б сплаті в разі імпорту відповідних товарів, що були вивезені за межі митної території України для переробки.		Згідно з п.п. 206.2.3 п. 206.2 ст. 206 ПКУ часткове звільнення від оподаткування ПДВ застосовується до операцій із ввезення товарів, що були поміщені у митний режим переробки за межами митної території України (крім зазначених у п.п. 206.2.2 п. 206.2 ст. 206 ПКУ) та в межах визначеного МКУ строку повертаються на митну територію України. Сплаті підлягає позитивна різниця між сумами ПДВ, розрахованими виходячи із бази оподаткування продуктів переробки та бази оподаткування товарів, вивезених за межі митної території України для переробки, визначеними за правилами, встановленими п. 190.1 ст. 190 ПКУ.
Знищення або руйнування – це митний режим, відповідно до якого іноземні товари під митним контролем знищуються або приводяться у стан, який виключає можливість їх використання, з умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами, установленими на імпорт цих товарів, та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності (ст. 175 МКУ)	Ввізне мито відповідно до п. 1) частини першої ст. 284 та частини чотирнадцятої ст. 286 МКУ не сплачується при дотриманні вимог та обмежень, встановлених главою 25 МКУ.	Не сплачується відповідно до п.п. 213.3.3 п. 213.3 ст. 213 ПКУ.	Не сплачується відповідно до п. 206.14 ст. 206 ПКУ.
	Довідково: відповідно до ст. 179 МКУ: - залишки, що утворилися в результаті знищення або руйнування товарів, у тому числі складові товару, які не були знищені або зруйновані, та отримані в результаті знищення або руйнування товарів відходи, які мають господарську цінність, підлягають поміщенню протягом 10 днів від дати знищення товарів у відповідний митний режим як іноземні товари, які перебувають під митним контролем; - відходи, що утворилися в результаті знищення або руйнування товарів і не мають господарської цінності та не можуть бути утилізовані, підлягають видаленню відповідно до законодавства України як українські товари підприємством, яке здійснило операції зі знищення (руйнування) товарів.		

Відмова на користь держави – це митний режим, відповідно до якого власник відмовляється від іноземних товарів на користь держави без будь-яких умов на свою користь (ст. 183 МКУ)	Ввізне мито згідно з п. 4 частини першої ст. 282, п. 1 частини першої ст. 283 та частиною п'ятнадцятою ст. 286 МКУ не сплачується при дотриманні вимог та обмежень, встановлених главою 26 МКУ.	Не сплачується відповідно до п.п. 213.3.3 п. 213.3 ст. 213 ПКУ.	Не сплачується згідно з п. 206.15 ст. 206 ПКУ.
---	---	---	--

3. Оподаткування товарів, що ввозяться (пересилаються) громадянами на митну територію України

Правила пропуску та оподаткування товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України громадянами в залежності від виду транспорту, фактурної вартості та ваги товару визначено розділом XII МК України. Так, раніше вже зазначалося, що під фактурною вартістю товарів необхідно розуміти ціну товару, що переміщується через митний кордон України та зазначена в рахунку-фактурі (фактурі-проформі, касових або товарних чеках, ярликах, банківській виписці з рахунку покупця тощо).

Розглянемо порядок ввезення (пересилання) громадянами товарів на митну територію України:

до 150 євро – у міжнародних поштових та експрес-відправленнях без сплати будь-яких податків;

якщо сумарна фактурна вартість товарів перевищує еквівалент 150 євро – оподатковуються митом відповідно до МК України та податком на додану вартість відповідно до ПК України;

до 500 євро та вагою до 50 кг у ручній поклажі – без сплати будь-яких податків товари для наземного та морського транспорту; і до 1000 євро – для повітряного транспорту;

від 1000 євро до 10000 євро – із сплатою ввізного мита у розмірі 10 відсотків та ПДВ у розмірі 20 відсотків;

більше 10000 євро – в порядку передбаченому для суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності;

підакцизні товари, переміщення (пересилання) яких через митний кордон України не заборонено законом, незалежно від вартості оподатковуються митом відповідно до МК України, а також іншими податками відповідно до ПК України";

у разі ввезення на митну територію України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях, у несупроводжуваному багажі товарів базою оподаткування є їх фактурна вартість, визначена відповідно до статей 234 та 374 МК України, з урахуванням мита та акцизного податку, що підлягають сплаті.

При ввезенні (пересиланні) на митну територію України громадянами звільняються від оподаткування митними платежами:

- 1) особисті речі, перелік яких наведено у ст. 370 МК України;

2) культурні цінності за кодами 9701 10 00 00, 9701 90 00 00, 9702 00 00 00, 9703 00 00 00, 9704 00 00 00, 9705 00 00 00, 9706 00 00 00 згідно з УКТ ЗЕД, виготовлені 50 і більше років тому;

3) товари, призначені для забезпечення звичайних повсякденних потреб громадянина та початкового облаштування, що ввозяться (пересилаються) громадянами у зв'язку з переселенням на постійне місце проживання в Україну протягом шести місяців з дня видачі документа, що підтверджує право громадянина на постійне проживання в Україні, за умови документального підтвердження того, що до дня видачі цього документа громадянин проживав на території країни, з якої він прибув, не менше трьох років;

4) транспортні засоби особистого користування, що тимчасово ввозяться на митну територію України громадянами-нерезидентами, а також пальне, що міститься у звичайних баках таких транспортних засобів, встановлених заводом-виробником;

5) товари (крім транспортних засобів), які мають ознаки таких, що були у користуванні та призначені для власного облаштування житла і забезпечення життєдіяльності громадян, які перебували за кордоном у відрядженнях (на навчанні), за умови, що такі товари ввозяться (пересилаються) протягом шести місяців з дня повернення таких громадян в Україну після закінчення строку відрядження (навчання) та ін.

4. Оподаткування товарів, що вивозяться (пересилаються) громадянами за межі митної території України

Певні митні правила встановлені на вивезення (пересилання) товарів за межі митної території України громадянами:

до 10000 євро – не підлягають письмовому декларуванню;

до 10000 євро, але на які законом встановлено вивізні мито та/або якщо відповідно до закону державними органами видаються документи, необхідні для здійснення митного контролю та митного оформлення таких товарів – підлягають письмовому декларуванню в порядку, встановленому для громадян, із сплатою у випадках, визначених законами України, вивізного мита та з поданням відповідних документів, виданих державними органами (детальніше див.: ст. 371 Митного кодексу України).

Щодо переміщення готівки через митний кордон України необхідно зазначити, що без письмового декларування одна фізична особа має право ввозити в Україну та вивозити за межі України готівку в сумі, що не перевищує в еквіваленті 10000 євро. У випадках ввезення в Україну та вивезення за межі України готівки, що перевищує в еквіваленті 10000 євро необхідно письмово задекларувати та надати документи, що підтверджують зняття готівки з банківських рахунків (фінансових установ), виключно на ту суму, що перевищує в еквіваленті 10000 євро. (див.: Інструкцію «Про переміщення готівки і банківських металів через митний кордон України»,

затвердженої Постановою Правління Національного банку України від 27.05.2008 р. № 148).

5. Оподаткування транспортних засобів, що переміщуються громадянами через митний кордон України.

Митне оформлення транспортного засобу може здійснюватися як його власником, так і довіреною особою за наявності належним чином оформлених документів на представлення повноважень. Власники транспортних засобів або уповноважені ними особи, які переміщують транспортні засоби через митний кордон України, зобов'язані пред'явити їх митниці і подати:

документи, що підтверджують право володіння або користування (в тому числі з правом розпорядження) транспортними засобами;

реєстраційні та технічні документи на такі транспортні засоби, якщо вони були зареєстровані в країні придбання чи іншій країні, інші документи, потрібні для митного оформлення, на вимогу співробітника митниці (закордонний паспорт, доручення на перегін або перевезення транспортного засобу, тощо).

Громадяни, які переміщують через митний кордон України транспортні засоби, зобов'язані заповнити декларацію та в належних випадках надати зобов'язання про зворотнє ввезення/вивезення, транзит. Митне оформлення транспортних засобів (у тому числі знятих з обліку в країні придбання або в іншій країні), заявлених прикордонній митниці громадянами-нерезидентами як такі, що ввозяться ними з метою відчуження, проводиться прикордонною митницею зі стягненням при цьому передбачених законодавством платежів без видачі Посвідчення. Посвідчення оформляється на нового власника в митниці, в зоні діяльності якої він постійно чи тимчасово проживає.

Відчуження тимчасово ввезених в Україну транспортних засобів здійснюється з дозволу митниць. Не підлягають відчуженню на території України тимчасово ввезені транспортні засоби, які на день звернення до митниці з приводу відчуження заборонені до ввезення для постійного користування в Україні. При відчуженні тимчасово ввезених в Україну транспортних засобів митне оформлення здійснюється згідно із законодавством, чинним на день здійснення митного оформлення для постійного користування.

Не підлягають пропуску через митний кордон України транспортні засоби, що ввозяться в Україну для постійного користування й за які не сплачено податки та збори (обов'язкові платежі), а також знято з обліку, ввозяться з метою транзиту і за які не внесено грошову заставу.

Щодо умов та порядку оподаткування транспортних засобів, що ввозяться на митну територію України громадянами, необхідно зазначити наступне:

Ввізне мито – ставка мита на більшість транспортних засобів, що ввозяться, складає 10% від сумарної митної вартості, за виключенням

дизельних автобусів для перевезення більше 10 осіб з двигуном понад 5 л. (ставка 20%), транспортних засобів з електродвигуном (8%), а також нових легкових автомобілів з об'ємом більше 3 л. (6%) Ставки визначені «Митним тарифом України».

Ввізне мито – на сьогодні його ставка становить 10% від сумарної митної вартості автомобіля.

Акцизний податок – нараховується по різному для різних типів транспортних засобів. В більшості випадків залежить від віку авто, типу палива, об'єму та потужності двигуна. Нагадаємо, що у березні 2014 р. ставки акцизного податку на нові авто були збільшені удвічі, а у 2015 р. введено ставки і на вантажівки, а на легковики - ще трохи підвищено.

Податок на додану вартість – 20% від суми митної вартості, ввізного мита та акцизного податку.

Тема 6. Справляння митних платежів

1. Виникнення та припинення обов'язку зі сплати митних платежів.

Митні платежі – це різновид обов'язкових платежів, що справляються під час переміщення або у зв'язку з переміщенням товарів через митний кордон України та контроль за справлянням яких покладено на органи доходів і зборів. Митний кодекс України визначає митні платежі через перерахування його видів:

- а) мито;
- б) акцизний податок із ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції);
- в) податок на додану вартість із ввезених на митну територію України товарів (продукції).

Відповідно до п. 14.1.113. п. 14.1 ст. 14 ПК України митні платежі – це податки, що відповідно до Податкового кодексу України або митного законодавства справляються під час переміщення або у зв'язку з переміщенням товарів через митний кордон України та контроль за справлянням яких покладено на митні органи.

Момент виникнення обов'язку зі сплати митних платежів залежить від характеру дій, які здійснюються щодо товару. У статті 289 МК України визначено наступний перелік таких обставин:

- 1) у разі ввезення товарів на митну територію України — з моменту фактичного ввезення цих товарів на митну територію України;
- 2) при незаконному переміщенні товарів, що перебувають на території вільної митної зони або на митному складі, — з моменту такого переміщення товарів;
- 3) у разі вивезення товарів з митної території України:

- а) при оформленні товарів відповідно до митного режиму експорту — з моменту прийняття митним органом митної декларації;

б) при вивезенні товарів за межі митної території України без оформлення митної декларації та при незаконному вивезенні товарів за межі митної території України — з моменту фактичного вивезення товарів за межі митної території України;

в) при невиконанні умов, установлених щодо товарів, які вивозилися за межі митної території України із звільненням від оподаткування вивізним митом, — з моменту, коли ці товари прибули до іншого місця призначення, ніж те, у зв'язку з яким надавалося таке звільнення;

4) після завершення митного оформлення товарів та їх випуску, якщо внаслідок перевірки митної декларації чи за результатами документальної перевірки митний орган самостійно визначає платнику податків додаткові податкові зобов'язання;

5) в інших випадках, встановлених Податковим кодексом України.

Обов'язок зі сплати митних платежів припиняється:

1) при виконанні обов'язку зі сплати митних платежів;

2) якщо товари до їх випуску виявилися знищеними або безповоротно втраченими внаслідок аварії або дії обставин непереборної сили за нормальних умов транспортування, зберігання або використання (експлуатації) та за відсутності порушень вимог та умов, установлених Митним кодексом, а також внаслідок природних втрат, які підтверджуються відповідними актами;

3) якщо товари знищуються або передаються у власність держави відповідно до Митного кодексу;

4) якщо товари конфіскуються відповідно до Митного кодексу;

5) щодо товарів, випущених у вільний обіг на митній території України або вивезених з цієї території без сплати митних платежів, обов'язок з їх сплати припиняється також у випадках, передбачених Митним кодексом, Податковим кодексом України та іншими законами України.

2. Нарахування митних платежів. Авансові платежі

Митні платежі нараховуються декларантом або іншими особами, на яких покладено обов'язок зі сплати митних платежів, самостійно, крім випадків, якщо обов'язок щодо нарахування митних платежів відповідно до Митного, Податкового кодексу України та інших законів України покладається на органи доходів і зборів. Нарахування сум митних платежів здійснюється у валюті України. Для цілей нарахування митних платежів застосовуються ставки, що діють на день подання органу доходів і зборів митної декларації на товари, а в разі якщо митне оформлення здійснюється без подання митної декларації, — на день його здійснення. У разі, якщо для цілей обчислення митних платежів, у тому числі визначення митної вартості товарів, необхідно зробити перерахування іноземної валюти, застосовується офіційний курс валюти України до іноземної валюти, встановлений Національним банком України, що діє на 0 годин дня подання митної

декларації, або дня здійснення митних формальностей, якщо вони здійснюються без подання митної декларації.

Сплата митних платежів може здійснюватися із застосуванням авансових платежів (передоплати). Авансовими платежами (передплатою) є грошові кошти, внесені платником податків за власним бажанням на рахунки, відкриті на ім'я митниць в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, як попереднє грошове забезпечення сплати майбутніх митних платежів. Авансові платежі вносяться у валюті України.

Кошти авансових платежів не вважаються митними платежами, поки особа, яка внесла такі платежі, не зробить розпорядження про це митниці та не будуть виконані відповідні митні формальності. З моменту початку виконання таких митних формальностей кошти авансових платежів у сумі, на яку зроблено розпорядження, не підлягають використанню на будь-які інші цілі. Після завершення митних формальностей кошти у сумі, на яку зроблено розпорядження, перераховуються митницею до державного бюджету. У разі відмови від завершення митних формальностей сумі авансових платежів, на яку зроблено розпорядження, повертається статус авансових платежів.

Повернення коштів авансових платежів здійснюється в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, якщо заяву про повернення подано до органу доходів і зборів протягом 1095 днів з дня внесення таких коштів на рахунок органу доходів і зборів. При цьому відсотки на суму коштів, унесених як авансові платежі, не нараховуються.

Кошти авансових платежів, що перебувають на рахунку митниці без розпорядження про використання протягом 1095 днів з дня їх внесення, підлягають перерахуванню до державного бюджету.

На вимогу платника податків митниця зобов'язана надати йому письмову інформацію про використання коштів, унесених ним як авансові платежі, не пізніше 30 днів від дня отримання такої вимоги. У разі незгоди платника податків з інформацією митницею здійснюється спільна звірка використання зазначених коштів. Результати такої звірки оформлюються актом за формою, затвердженою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику. Один примірник такого акта після його підписання надається платнику податків.

3. Порядок і форми сплати митних платежів

Суми митних платежів, нараховані органом доходів і зборів, підлягають сплаті до державного бюджету платником податків безпосередньо на єдиний казначейський рахунок. Суми митних платежів сплачуються в готівковій формі через касу органу доходів і зборів чи фінансової установи або у безготівковій формі через фінансову установу, крім випадків, передбачених Митним кодексом та законами України. Перерахування сум митних платежів

до Державного бюджету України із зазначених рахунків органу доходів і зборів здійснюється цим органом доходів і зборів. Митні платежі сплачуються у валюті України. В окремих випадках, перелік яких встановлюється Кабінетом Міністрів України, митні платежі можуть бути сплачені в іноземній валюті за курсом, визначеним відповідно до статті 3-1 МК України. Перерахунок сум митних платежів, визначених у валюті України, в іноземну валюту для цілей сплати митних платежів здійснюється за курсом, визначеним відповідно до статті 3-1 Митного кодексу. Митні платежі можуть бути сплачені в будь-якій іншій формі, передбаченій законом. Порядок нарахування, обліку та перерахування до державного бюджету сум митних платежів визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику. На вимогу платника податків органи доходів і зборів зобов'язані видати підтвердження сплати митних платежів у письмовій формі.

4. Повернення помилково та/або надмірно сплачених платежів

Повернення помилково та/або надміру сплачених сум митних платежів здійснюється відповідно до Бюджетного та Податкового кодексів України. У разі виявлення факту помилкової та/або надмірної сплати митних платежів митниця, не пізніше одного місяця з дня виявлення такого факту, зобов'язана повідомити платника податків про суми надміру сплачених митних платежів.

Якщо надмірна сплата сум митних платежів сталася внаслідок помилки з боку посадових митниці, повернення надміру сплачених сум митних платежів здійснюється у першочерговому порядку.

Повернення сум відповідних митних платежів здійснюється також у разі, якщо:

- законом передбачено повернення сум сплаченого мита при розміщенні товарів у митний режим реімпорту або у митний режим реекспорту відповідно до розділу V Митного кодексу України, а також в інших випадках, визначених цим кодексом;

- у випадках та в порядку, визначених Митним кодексом України, здійснюється зміна раніше заявленого митного режиму, якщо суми митних платежів, належних до сплати при розміщенні товарів у новий митний режим, є меншими, ніж суми митних платежів, сплачених при розміщенні їх у попередній митний режим;

- відновлюється режим найбільшого сприяння, вільної торгівлі;

- митну декларацію змінено або визнано недійсною;

- у товарах, що ввозяться на митну територію України або вивозяться за її межі, виявлено дефекти або вони якимось іншим чином не відповідають погодженим специфікаціям, за умови, що ці товари не ремонтувалися і не використовувалися відповідно на території України та за її межами (крім операцій, необхідних для виявлення дефектів або невідповідності) і повертаються протягом строку, визначеного підпунктом «а» пункту 3 частини другої статті 78 МК України;

- платником податків подано митниці документи, які підтверджують наявність у нього на день подання митниці митної декларації для митного оформлення права на звільнення від сплати митних платежів.

Повернення сум митних платежів здійснюється за заявою платника податків за умови, що така заява подається не пізніше одного року з дня, наступного за днем виникнення обставин, що тягнуть за собою повернення сплачених сум митних платежів.

Повернення сплачених сум митних платежів здійснюється у валюті України. Якщо сплата або стягнення митних платежів здійснювалося в іноземній валюті, повернення сум митних платежів здійснюється за курсом валюти, визначеним відповідно до статті 3¹ МК України, на день, коли відбулася їх сплата.

Повернення не здійснюється:

- якщо сума митних платежів, що підлягає поверненню, не перевищує 20 гривень;

- в інших випадках, встановлених ПК України.

5. Розстрочення та відстрочення сплати митних платежів

За наявності обставин, що свідчать про існування загрози виникнення або накопичення податкового боргу, і доказів існування таких обставин, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України, на підставі письмової заяви платника податків центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, чи визначений ним орган доходів і зборів згідно із ПК України можуть відстрочити або розстрочити сплату митних платежів. Порядок надання розстрочення та відстрочення сплати митних платежів затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику.

Тема 7. Забезпечення сплати митних платежів

1. Способи забезпечення сплати митних платежів

У нормах МК України від 13.03.2012 р. інститут гарантій забезпечення зобов'язань перед органами доходів і зборів знайшов відповідне місце (Розділ Х). Так, відповідно до МК України способами забезпечення сплати митних платежів визначено: фінансові гарантії та інші способи забезпечення сплати митних платежів: гарантування на умовах Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенції МДП) 1975 р.; гарантування на умовах Конвенції про тимчасове ввезення (Стамбул, 1990 р.) із застосуванням книжки (карнету) А.Т.А.

Необхідно відмітити, що МК України 2012 р. розроблений відповідно до Міжнародної конвенції про спрощення та гармонізацію митних процедур 1973 р., Конвенції про тимчасове ввезення 1990 р., Рамкових стандартів безпеки Всесвітньої митної організації 2005 р. та прийнятий з метою

реформування митної служби України, покращення її діяльності та покращення умов здійснення митного контролю, а також підвищення рівня ефективності протидії митним правопорушенням тощо. Тобто необхідність розвитку даного інституту викликана тенденцією світової практики до спрощення митних процедур. Переслідуються мета, що після митного оформлення товари не повинні затримуватися на кордоні, приймаючи рішення про випуск товарів, органи доходів і зборів України повинні прийняти усі заходи, які зобов'язують декларантів виконати зобов'язання сплати митних платежів. У випадках невиконання таких зобов'язань – органи доходів і зборів зацікавлені у скорішому відшкодуванні завданих матеріальних збитків.

У випадках, визначених МК України виконання зобов'язань осіб, що випливають з митних процедур, забезпечуються шляхом надання органам доходів і зборів забезпечення сплати митних платежів у способи, передбачені для відповідної митної процедури.

Надання органам доходів і зборів забезпечення сплати митних платежів є обов'язковим при ввезенні на митну територію України та/або переміщенні територією України прохідним та внутрішнім транзитом товарів за переліком, який затверджується Кабінетом Міністрів України.

Спосіб забезпечення сплати митних платежів обирається власником товарів чи уповноваженою ним особою, якщо інше не передбачено МК України та іншими законодавчими актами України.

У випадках переміщення товарів транзитом митною територією України морським, річковим або повітряним транспортом і під час зберігання залишаються в межах одного пункту пропуску чи зони митного контролю морського (річкового) порту, аеропорту, забезпечення сплати митних платежів не надається.

2. Порядок та умови надання фінансових гарантій

Юридичні особи, які мають намір виступати гарантом забезпечення особою своїх зобов'язань перед органами доходів і зборів України зі сплати митних платежів, уповноважуються на це і вносяться до реєстру гарантів.

Фінансова гарантія видається гарантом і надається органам доходів і зборів особою, відповідальною за сплату митних платежів, або будь-якою іншою особою на користь особи, відповідальної за сплату митних платежів. Фінансова гарантія діє на всій митній території України.

Інформаційна взаємодія між гарантами та органами доходів і зборів здійснюється за допомогою засобів електронного зв'язку шляхом надсилання авторизованих повідомлень в електронній формі, засвідчених електронним цифровим підписом гарантів та/або посадових осіб органів доходів і зборів, цілодобово, з періодичністю не більше 30 хвилин. При здійсненні інформаційного обміну гарантам надається інформація про статус усіх отриманих фінансових гарантій, а саме про:

1) прийняття або відмову у прийнятті, припинення дії виданих гарантантами фінансових гарантій;

2) реквізити (номер і дата оформлення) митних декларацій або документів контролю за переміщенням товарів, до яких прикріплені фінансові гарантії із зазначенням дати та часу прикріплення;

3) дату початку переміщення товарів (та/або початок переміщення кожної партії товару або її частини) із зазначенням номерів транспортних засобів, дати кінцевого строку доставки товарів до органів доходів і зборів призначення, кодів товарів згідно з УКТ ЗЕД, кількість товарів (в основних та додаткових одиницях виміру), суму митних платежів;

4) недостатність фінансових гарантій для оформлення митних декларацій або документів контролю за переміщенням товарів із зазначенням суми нестачі забезпечення сплати митних платежів;

5) номер та дату складення акта про настання гарантійного випадку за виданими гарантантами фінансовими гарантіями;

6) вивільнення фінансових гарантій із зазначенням дати та часу доставки товарів (кожної партії товару або її частини) до органів доходів і зборів призначення та реквізитів (номер і дата оформлення) митних декларацій або документів контролю за переміщенням товарів, за якими відбулося підтвердження виконання зобов'язань, забезпечених фінансовими гарантіями.

Взаємвідносини між центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, та гарантантами регулюються на підставі укладених угод.

У разі невиконання особою зобов'язання із сплати митних платежів, забезпеченого фінансовою гарантією, наданою у вигляді документа, орган доходів і зборів із залученням представників гаранта, що видав таку гарантію, з'ясовує обставини невиконання зобов'язання, після чого направляє цьому гарантові вимогу щодо сплати належної суми митних платежів. До вимоги додаються завірені органом доходів і зборів копії документів, що підтверджують невиконання зобов'язання. Процедура направлення вимоги та перелік обов'язкових документів, що до неї додаються, визначаються в угодах між Державною фіскальною службою України та гарантантами.

Фінансова гарантія як забезпечення сплати митних платежів не надається, якщо сума митних платежів, що підлягають сплаті, не перевищує суму, еквівалентну 1000 євро.

Вивільнення (повернення) фінансової гарантії здійснюється не пізніше двох годин після отримання відповідним органом доходів і зборів підтвердження фактичного виконання зобов'язань, забезпечених гарантією, а у разі часткового надходження товарів до органу доходів і зборів призначення здійснюється у наступних випадках:

1) після завершення переміщення усієї кількості товарів, зазначених у митній декларації або в документі контролю за переміщенням товарів;

2) на підставі заяви декларанта або уповноваженої ним особи про відсутність подальшого переміщення товарів, зазначених у митній декларації або в документі контролю за переміщенням товарів.

Розмір фінансової гарантії визначається органом доходів і зборів виходячи з суми митних платежів, що підлягає сплаті при випуску товарів для вільного обігу на митній території України або при вивезенні товарів за межі цієї території у митному режимі експорту.

У випадках неможливості точного визначення сум митних платежів, що підлягають сплаті, внаслідок ненадання органу доходів і зборів точних відомостей про характер, найменування, кількість, країну походження, митну вартість та код таких товарів згідно з УКТ ЗЕД, розмір фінансової гарантії визначається виходячи з найбільшої величини ставок податків, вартості та/або кількості товарів, що можуть бути визначені на підставі наявних відомостей.

3. Види гарантій

Забезпечення сплати митних платежів фінансовою гарантією здійснюється у таких формах:

- 1) надання фінансової гарантії, виданої гарантом (гарантія, що надається у вигляді документа);
- 2) внесення коштів на відповідний рахунок або в касу органу доходів і зборів (грошова застава).

Існують такі види фінансової гарантії:

- індивідуальна (одноразова);
- багаторазова;
- генеральна.

Індивідуальна (одноразова) фінансова гарантія у вигляді письмового зобов'язання надається у паперовому або електронному вигляді на суму митних платежів за:

- 1) однією митною декларацією в межах однієї зовнішньоторговельної операції;
- 2) однією митною декларацією в межах однієї транзитної операції;
- 3) одним документом контролю за переміщенням товарів;
- 4) однією операцією з переміщення через митний кордон України товарів громадянами (детальніше дивись Розділ XII МК України).

Індивідуальна (одноразова) фінансова гарантія у паперовому вигляді застосовується виключно під час переміщення товарів через митний кордон України із застосуванням митної декларації або документа контролю за переміщенням товарів, оформлених на паперовому носії. Електронна копія такої індивідуальної (одноразової) фінансової гарантії надсилається до єдиної автоматизованої інформаційної системи (ЄАІС) органів доходів і зборів України авторизованим електронним повідомленням гаранта. Індивідуальна (одноразова) фінансова гарантія у вигляді електронного документа застосовується під час переміщення товарів через митний кордон України із

застосуванням митної декларації або документа контролю за переміщенням товарів, оформлених на паперовому носії або у вигляді електронного документа.

Багаторазова фінансова гарантія надається для забезпечення сплати митних платежів за кількома митними деклараціями або документами контролю за переміщенням товарів при ввезенні товарів на митну територію України з метою транзиту або для вільного обігу на цій території для одного власника в рамках одного зовнішньоекономічного договору.

Генеральна фінансова гарантія надається для забезпечення сплати митних платежів за митними деклараціями або документами контролю за переміщенням товарів, які декларант або уповноважена ним особа планують подати протягом одного року.

4-5. Гарантування на умовах Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенції МДП) 1975 р. Гарантування на умовах Конвенції про тимчасове ввезення (1990 р.) із застосуванням книжки (карнету) А.Т.А.

Щодо інших способів забезпечення сплати митних платежів, таких як гарантування на умовах Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенції МДП) 1975 р. та гарантування на умовах Конвенції про тимчасове ввезення (Стамбул, 1990 р.) із застосуванням книжки (карнету) А.Т.А., необхідно зазначити, що вони застосовуються як заходи гарантування доставки товарів. Так, у нормах Конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП 1975 р. (Україна приєдналася до неї у 1994 р.), зазначено, що «гарантієне об'єднання бере на себе зобов'язання сплатити ввізне та вивізне мито та збори, а також відсотки за їх прострочку».

У Конвенції про тимчасове ввезення 1990 р. (Україна приєдналася до неї у 2004 р.), зазначено, що кожна асоціація-гарант зобов'язується сплатити митним органам Договірної Сторони, на території якої вона заснована, суму ввізного мита, податків та будь-які інші суми, які вимагаються у випадку недотримання умов, визначених для тимчасового ввезення або митного транзиту товарів доставлених на таку територію на підставі документів на тимчасове ввезення, виданих відповідною асоціацією, що видає документи.

Це означає, що питання забезпечення сплати митних платежів врегульовані не тільки митним законодавством України, але й міжнародними актами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Особливо це підтверджується тим, що, по-перше, забезпечення дотримання вимог митного режиму тимчасового ввезення здійснюється шляхом: 1) застосування міжнародного митного документа (книжки А.Т.А. або книжки СРД), що містить чинну міжнародну гарантію сплати митних платежів, встановлених законом на імпорту товарів; 2) надання фінансової гарантії у порядку, передбаченому МК України, яка повертається

(вивільняється) після завершення режиму тимчасового ввезення (ст. 110 МК України).

По-друге, після приєднання України до Міжнародної конвенції про спрощення та гармонізацію митних процедур (Киотська конвенція 1973 р.) та прийняття нового МК України у 2012 р., повноваження щодо встановлення переліку товарів, до яких застосовуються гарантії, здійснюється Кабінетом Міністрів України.

Щодо порядку гарантування доставки товарів із застосуванням книжки МДП та АТА, необхідно відмітити, що для гарантування доставки товарів до місця призначення застосовуються гарантії за книжкою МДП, яка покриває суму митних платежів до 60 тисяч євро, а при тимчасовому ввезенні або вивезенні товарів за Стамбульською конвенцією застосовується книжка АТА.

Асоціація міжнародних автомобільних перевізників України (АсМАП) є асоціацією-членом Міжнародного союзу автомобільного транспорту (МСАТ). Відповідна система надає гарантії митним установам різним державам (у тому числі й Україні) сплату необхідних митних платежів за переміщення вантажів автотранспортом через/або на територію країни. Таким чином, визначальним фактором отримання книжки МДП є членство перевізника в даній організації. А з 1 липня 2010 р. АсМАП України несе відповідальність перед Державною митною службою України (Державною фіскальною службою як правонаступницею) за кожну книжку МДП, яка була видана МСАТ будь-якому гарантійному об'єднанню, члену МСАТ, що використовується на території України, в сумі не більше 60 тисяч євро або відповідної суми в національній валюті, яка складається з митних податків, зборів, а також пені, які митні установи можуть пред'явити у випадку виявлення порушень процедури МДП, допущених перевізником при використанні книжки МДП, прийнятої до оформлення митними установами України. При цьому у випадку, якщо сума митних платежів перевищує суму гарантії за Конвенцією МДП, застосовуються інші форми забезпечення сплати митних платежів, передбачені МК України (п. 2 ст. 316).

Позитивним є те, що Конвенцією МДП користуються з 1975 року, тому є достатній досвід та виважені процедури гарантування доставки вантажів. Переміщення товарів за процедурою МДП гарантує безперешкодне переміщення товарів з використанням попереднього декларування. На жаль, гарантована сума у 60 тисяч євро не завжди покриває всі митні платежі об'ємних вантажів, що вимагає застосування додаткових заходів гарантування. У цих випадках процедура МДП не застосовується. Позбавлення перевізника допуску до процедури МДП або припинення дії гарантії, що не дозволяє перевозити, наприклад, алкоголь та тютюн під гарантії МДП, потребує залучення інших форм та видів гарантії. Також МСАТ регулярно проводить аудиторські перевірки роботи своїх асоціацій з тим, щоб забезпечити їх повну відповідність Конвенції МДП.

На жаль, законодавцем у главі 46 МК України «Інші способи забезпечення сплати митних платежів» порядок та процедура надання

гарантій на умовах Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенції МДП) 1975 р. та Конвенції про тимчасове ввезення (Стамбул, 1990 р.) із застосуванням книжки (карнету) А.Т.А. у повному обсязі не визначено.

Тема 8. Контроль за своєчасністю, достовірністю, повнотою нарахування та сплатою митних платежів

1. Зміст та організація здійснення контролю за сплатою митних платежів

Під функціями управління прийнято розуміти найбільш характерні, подібні і яскраво виражені види (напрямки) діяльності керуючого суб'єкта, які відповідають змісту і слугують досягненню цілей керуючого впливу. До них відносять: 1) прогнозування (планування); 2) організацію; 3) координацію; 4) регулювання; 5) розпорядництво; 6) контроль.

Згідно з класичною теорією управління адміністрування як головною функцією управління включає в себе: планування (визначення цілей і завдань); організацію (освіта формальної структури підпорядкованості і розподілу завдань між підрозділами); керівництво (своєчасне прийняття рішень – наказів та розпоряджень, створення злагоженості взаємодії всіх підрозділів); облік; контроль; аналіз.

Митне адміністрування є управлінська діяльність органів доходів і зборів, яка спрямована на підтримку розвитку зовнішньої торгівлі, надання послуг особам, які переміщують товари і транспортні засоби через митний кордон України, а також виконання фіскальних, правоохоронних, контрольних та інших функцій.

Вивчення національного рівня адміністрування митних платежів і виявлення його характерних рис слід почати з правового аналізу основних функцій (обов'язків) органів доходів і зборів України, перерахованих у законодавстві з питань державної митної справи до яких відносяться:

- справляння митних платежів (мита, акцизного податку та ПДВ);
- контроль за правильністю обчислення і своєчасністю сплати зазначених митних платежів;
- вжиття заходів щодо їх примусового стягнення.

Таким чином, напрямками адміністрування митних платежів є здійснення справляння, контроль за правильністю та повнотою нарахування та сплатою, нарахування та розподіл сум, примусове стягнення тощо).

2. Види контролю за сплатою митних платежів

Контроль за сплатою митних платежів необхідно розглядати відповідно до:

- видів митних платежів;
- напрямку руху товарів (при ввезенні, вивезенні);

об'єкту оподаткування (правильністю та повнотою нарахування митних платежів, за своєчасністю сплати митних платежів, за дотриманням порядку сплати митних платежів);

правильності визначення бази оподаткування;
визначення виду ставки митних платежів.

Контроль правильності визначення бази оподаткування здійснюється органом доходів і зборів під час проведення митного контролю і митного оформлення шляхом перевірки числового значення заявленої митної вартості.

Контроль правильності визначення митної вартості товарів за основним методом – за ціною договору (контракту) щодо товарів, які ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту (вартість операції), здійснюється органом доходів і зборів шляхом перевірки розрахунку, здійсненого декларантом, за відсутності застережень щодо застосування цього методу.

За результатами здійснення контролю правильності визначення бази оподаткування орган доходів і зборів визнає заявлену декларантом або уповноваженою ним особою митну вартість чи приймає письмове рішення про її коригування.

Під час здійснення контролю правильності визначення бази оподаткування орган доходів і зборів зобов'язаний:

1) здійснювати контроль заявленої декларантом або уповноваженою ним особою митної вартості товарів шляхом перевірки числового значення заявленої митної вартості, наявності в поданих зазначеними особами документах усіх відомостей, що підтверджують числові значення складових митної вартості товарів, чи відомостей щодо ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари;

2) надавати декларанту або уповноваженій ним особі письмову інформацію про причини, за яких заявлена ними митна вартість не може бути визнана;

3) надавати декларанту або уповноваженій ним особі письмову інформацію щодо порядку і методу визначення митної вартості, застосованих у разі коригування митної вартості, а також щодо підстав здійснення такого коригування;

4) випускати у вільний обіг товари, що декларуються:

у разі визнання органом доходів і зборів заявленої митної вартості товарів – за умови сплати митних платежів згідно із заявленою митною вартістю;

у разі згоди декларанта або уповноваженої ним особи з рішенням органу доходів і зборів про коригування митної вартості товарів – за умови сплати митних платежів згідно з митною вартістю, визначеною органом доходів і зборів;

у разі незгоди декларанта або уповноваженої ним особи з рішенням органу доходів і зборів про коригування заявленої митної вартості товарів –

за умови сплати митних платежів згідно із заявленою митною вартістю товарів та надання гарантій в розмірі, визначеному органом доходів і зборів.

3. Об'єкт контролю за нарахуванням та сплатою митних платежів

Об'єктом контролю є відносини, які виникають із розрахунку митних платежів, дотриманням порядку та терміну їх сплати.

Особливості контролю органів доходів і зборів України за сплатою мита.

Товари та інші предмети, що ввозяться на територію України, обкладаються митом за ставками Митного тарифу України та ПК України. Мито стягується з усіх суб'єктів підприємницької діяльності та фізичних осіб – у відношенні товарів, що ввозяться на територію України, в тому числі в супроводжуваному та несупроводжуваному багажі, а також тих, що пересилаються. Мито сплачується органам доходів і зборів України до або на момент прийняття митної декларації до митного оформлення, а стосовно товарів та інших предметів, що пересилаються в міжнародних поштових відправленнях, – підприємствам зв'язку.

Платники мита зобов'язані пред'являти за вимогою посадових осіб митниць всю комерційну, включаючи бухгалтерсько-фінансову, документацію, яка має відношення до розрахунків по зовнішньоекономічних операціях. Товари, за які не було сплачене мито, або по сплаті мита не була надана відстрочка, пропуску органами доходів і зборів не підлягають.

Сума мита зараховується на депозитний рахунок митниці, яка перераховує ці суми до державного бюджету у встановлені строки. Митниця контролює надходження коштів на депозитний рахунок по випискам банку.

Мито нараховується органами доходів і зборів виходячи з митної вартості або кількісних показників та встановлених ставок мита. Для того, щоб органам доходів і зборів визначити правильність нарахування мита, їм необхідно перевірити відповідність заявленої митної вартості товарів реальним цінам. При явній невідповідності цих величин, митну вартість товарів встановлюють органи доходів і зборів, виходячи з цін на ідентичні товари чи інші предмети, що діють у провідних країнах-експортерах зазначених товарів.

Одне з головних завдань органів доходів і зборів – визначення тарифної позиції, якій відповідає товар чи предмет, що перетинає митний кордон, оскільки від цього залежить розмір ставки мита.

Оскільки ставки ввізного мита є диференційованими, органам доходів і зборів необхідно звернути увагу на правильність визначення країни походження товарів, оскільки від цього залежить які саме ставки мита: преференційні, пільгові чи повні застосовуються.

До товарів та інших предметів, що походять з країн, які входять разом з Україною до митних союзів, або утворюють з нею спеціальні митні зони, і при встановленні будь-якого спеціального преференційного митного режиму згідно з міжнародними договорами з участю України, а також до товарів та

інших предметів, що походять з країн, що розвиваються, за винятком товарів, які належать до товарних груп 25-97, застосовуються преференційні ставки Митного тарифу України.

До товарів та інших предметів, що походять з країн або економічних союзів, які користуються в Україні режимом найбільшого сприяння, а також до товарів та інших предметів, що походять з країн, що розвиваються (в межах товарних груп 25-97), застосовуються пільгові ставки Тарифу.

До решти товарів та інших предметів, а також предметів, які ввозяться (пересилаються) громадянами України, іноземними громадянами та особами без громадянства, застосовуються повні ставки Тарифу.

Ввезені суб'єктами підприємницької діяльності товари, на які поширюються податкові пільги згідно з актами законодавствами, підлягають митному оформленню за умови подання митному органу імпортером заяви про мету ввезення та подальшого використання цих товарів та надання зобов'язання про їх використання виключно з тією метою, яку передбачає пільговий режим оподаткування.

Платники податку на додану вартість та акцизного податку з товарів, що імпортуються в Україну, перераховують зазначені платежі на депозитні рахунки митних установ. Моментом сплати податку на додану вартість та акцизного податку з товарів, що імпортуються на територію України, є момент фактичного надходження коштів на рахунок митної установи у вигляді передплати за митне оформлення. Як підтвердження сплати податку на додану вартість та акцизного податку декларантом разом із заповненою декларацією подаються платіжні документи.

4. Способи здійснення контролю за сплатою митних платежів

Відповідно ст. 62 ПК України способами здійснення контролю є:

- 1) ведення обліку платників податків;
- 2) інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності контролюючих органів;
- 3) перевірки та звірки щодо дотримання законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи.

Для інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності контролюючого органу використовується інформація, що надійшла від органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та Національного банку України, зокрема, інформація про експортні та імпорتنі операції платників податків.

Так, п. 7 ст. 336 МК України серед форм митного контролю передбачено проведення документальних перевірок дотримання вимог законодавства України з питань державної митної справи, у тому числі своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати митних платежів.

Документальна перевірка – це сукупність заходів, за допомогою яких органи доходів і зборів переконуються у правильності заповнення митних декларацій, декларацій митної вартості та в достовірності зазначених у них

даних, законності ввезення (пересилання) товарів на митну територію України або на територію вільної митної зони, вивезення (пересилання) товарів за межі митної території України або за межі території вільної митної зони, а також своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати митних платежів.

Документальні перевірки дотримання вимог законодавства України з питань державної митної справи, у тому числі своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати митних платежів, проводяться органами доходів і зборів з урахуванням строків давності (1095 днів), визначених ст. 102 ПК України.

Органи доходів і зборів мають право здійснювати документальні виїзні (планові або позапланові) та документальні невиїзні перевірки дотримання законодавства України з питань державної митної справи щодо:

1) правильності визначення бази оподаткування, своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати митних платежів;

2) обґрунтованості та законності надання (отримання) пільг і звільнення від оподаткування;

3) правильності класифікації згідно з УКТ ЗЕД товарів, щодо яких проведено митне оформлення;

4) відповідності фактичного використання переміщених через митний кордон України товарів заявленій меті такого переміщення та/або відповідності фінансових і бухгалтерських документів, звітів, договорів (контрактів), калькуляцій, інших документів підприємства, що перевіряється, інформації, зазначеній у митній декларації, декларації митної вартості, за якими проведено митне оформлення товарів у відповідному митному режимі;

5) законності переміщення товарів через митний кордон України, у тому числі ввезення товарів на територію вільної митної зони або їх вивезення з цієї території.

Тема 9. Відповідальність за порушення правил митного оподаткування

1. Склад порушення правил митного оподаткування

Розглянемо склад порушення правил митного оподаткування передбаченого ст. 485 МК України. Дії, спрямовані на неправомірне звільнення від сплати митних платежів чи зменшення їх розміру, а також інші протиправні дії, спрямовані на ухилення від сплати митних платежів.

Заявлення в митній декларації з метою неправомірного звільнення від сплати митних платежів чи зменшення їх розміру неправдивих відомостей щодо істотних умов зовнішньоекономічного договору (контракту), ваги (з урахуванням допустимих втрат за належних умов зберігання і транспортування) або кількості, країни походження, відправника та/або одержувача товару, неправдивих відомостей, необхідних для визначення коду товару згідно з УКТ ЗЕД та його митної вартості, та/або надання з цією ж метою органу доходів і зборів документів, що містять такі відомості, або

несплата митних платежів у строк, встановлений законом, або інші протиправні дії, спрямовані на ухилення від сплати митних платежів, а так само використання товарів, стосовно яких надано пільги щодо сплати митних платежів, в інших цілях, ніж ті, у зв'язку з якими було надано такі пільги, – тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 300 відсотків несплаченої суми митних платежів.

Суб'єктом є громадяни, які на момент вчинення такого правопорушення досягли 16-річного віку, а при вчиненні порушень митних правил підприємствами – посадові особи цих підприємств.

Об'єкт правопорушення – порядок оподаткування та сплати податків і зборів, що забезпечує формування дохідної частини Державного бюджету і встановлюється законодавством України.

Під податками і зборами розуміються обов'язкові внески до Державного бюджету, які платники здійснюють у порядку і на умовах, що визначаються відповідними законами про оподаткування.

Суб'єктивна сторона – вина у формі умислу або необережності.

Об'єктивна сторона полягає у заявленні в митній декларації неправдивих відомостей щодо істотних умов зовнішньоекономічного договору (контракту), ваги (з урахуванням допустимих втрат за належних умов зберігання і транспортування) або кількості, країни походження, відправника та/або одержувача товару, неправдивих відомостей, необхідних для визначення коду товару згідно з УКТ ЗЕД та його митної вартості, та/або надання з цією ж метою органу доходів і зборів документів, що містять такі відомості, або несплата митних платежів у строк, встановлений законом, або інші протиправні дії, спрямовані на ухилення від сплати митних платежів, а так само використання товарів, стосовно яких надано пільги щодо сплати митних платежів, в інших цілях, ніж ті, у зв'язку з якими було надано такі пільги.

Під заявленням неправдивих відомостей розуміється декларування предметів не своїм найменуванням, тобто класифікація товарів ЗЕД з порушенням основних правил, передбачених чинним законодавством України, або заявлення неточних відомостей щодо кількості товарів.

Документи, що містять неправдиві дані – такі, в яких не відповідають дійсності вказані відомості щодо суті угоди (договору, контракту), найменування, асортименту, ваги, кількості чи вартості товарів, щодо їх відправника чи одержувача, щодо держави, з якої вони вивезені чи в яку переміщуються.

2. Відповідальність за порушення правил митного оподаткування

Санкції за порушення правил митного оподаткування: накладення штрафу на громадян у розмірі 300 відсотків несплаченої суми митних платежів.

Штраф як адміністративне стягнення за порушення митних правил полягає у покладенні на особу, яка притягується до адміністративної

відповідальності за таке правопорушення, обов'язку сплатити до державного бюджету грошові кошти у сумі, яка визначається МК України залежно від виду та характеру вчиненого правопорушення (ч. 1 ст. 464 МК України).

Так, штраф за порушення митних правил нараховується (в залежності від виду порушення митних правил):

- або в розмірі від двадцяти до однієї тисячі неоподаткованих мінімумів доходів громадян;

- або в розмірі 100 або 200 відсотків вартості товарів, транспортних засобів;

- або в розмірі 300 відсотків несплаченої суми митних платежів.

Статтею 539 МК України встановлено, що штраф повинен бути сплачений особою, яка вчинила порушення митних правил, не пізніше 15 днів з дня вручення або надіслання їй копії постанови органу доходів і зборів про накладення штрафу, а в разі оскарження постанови – не пізніше 15 днів з дня залишення скарги (адміністративного позову) без задоволення.

При цьому сума штрафу вноситься особою, яка вчинила порушення митних правил, до державного бюджету у порядку, встановленому законодавством України.

Разом з тим, у разі якщо штраф не буде сплачено у строки, встановлені ст. 539 МК України, постанова органу доходів і зборів або суду (судді) надсилається для примусового виконання до відділу державної виконавчої служби за місцем проживання або роботи порушника або за місцезнаходженням його майна (ч. 1 ст. 540 МК України). Постанова органу доходів і зборів або суду (судді), по якій стягнення штрафу проведено повністю, з відміткою про виконання повертається до органу доходів і зборів України або суду, що виніс постанову.

Таким чином, положеннями МК України не передбачено надання розстрочення та відстрочення сплати штрафу за порушення митних правил.

3. Пеня, порядок та умови нарахування пені

Відповідно ст. 302 МК України після закінчення строків сплати митних платежів на суму податкового боргу нараховується пеня у розмірі та порядку, визначених ПК України.

Відповідно до ст. 132 ПК України у разі порушення умов митних режимів, при розміщенні в які надано умовне звільнення від оподаткування, а також у разі порушення умов щодо цільового використання товарів, при ввезенні яких надано звільнення від оподаткування відповідно до цього Кодексу, особа, відповідальна за дотримання митного режиму, а також особа, відповідальна за дотримання умов, за яких надається звільнення від оподаткування (щодо цільового використання товарів), зобов'язані сплатити суму податкового зобов'язання, на яку було надано звільнення (умовне звільнення), та пеню, нараховану на суму такого податкового зобов'язання за період з дня надання звільнення (умовного звільнення) від оподаткування до дня оплати.

У разі направлення гаранту претензій щодо сплати митних платежів відповідно до Податкового кодексу України пеня нараховується на строк, що не перевищує трьох місяців з дня, наступного за днем закінчення строку виконання зобов'язань, забезпечених гарантією.

Для цілей обчислення пені строком сплати митних платежів вважається: при порушенні вимог і умов митних процедур, що відповідно до податкового законодавства тягне за собою обов'язок щодо сплати митних платежів – день здійснення такого порушення. Якщо такий день установити неможливо – строком сплати митних платежів вважається день початку дії відповідної митної процедури;

Пеня сплачується незалежно від застосування інших заходів відповідальності за порушення вимог законодавства України, визначених цим Кодексом, Податковим кодексом України та іншими законами України.

Пеня нараховується платником податків самостійно та сплачується одночасно зі сплатою митних платежів.

4. Стягнення митних платежів

Відповідно до ст. 303 МК України у разі несплати або неповної сплати митних платежів у встановлений строк такі платежі стягуються в порядку та строки, визначені Податковим кодексом України.

Відповідно до ст 41 ПК України контролюючими органами є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову, державну митну політику, державну політику з адміністрування єдиного внеску, державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового та митного законодавства, законодавства з питань сплати єдиного внеску та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючий орган (далі – центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову та митну політику), його територіальні органи.

Органами стягнення є виключно контролюючі органи, уповноважені здійснювати заходи щодо забезпечення погашення податкового боргу та недоїмки зі сплати єдиного внеску у межах повноважень, а також державні виконавці у межах своїх повноважень. Стягнення податкового боргу та недоїмки зі сплати єдиного внеску за виконавчими написами нотаріусів не дозволяється.

Належні до сплати суми митних платежів стягуються з осіб, відповідальних за їх сплату.

Стягнення митних платежів не здійснюється та платнику податків не направляється податкове повідомлення-рішення, якщо розмір несплачених сум митних платежів з товарів, зазначених в одній митній декларації, або з товарів, відправлених протягом дня одним відправником на адресу одного одержувача, становить менш як 20 гривень, та в інших випадках, встановлених Податковим кодексом України.

Тема 10. Судова практика вирішення спорів, пов'язаних із адмініструванням митних платежів

1. Спори, пов'язані із визначенням митних платежів

Розгляд справ у справах фізичних чи юридичних осіб з органами доходів і зборів України як із суб'єктом владних повноважень щодо оскарження його рішень (нормативно-правових актів чи актів індивідуальної дії), дій чи бездіяльності належить до компетенції адміністративних судів (крім справ про адміністративні проступки, накладення адміністративних стягнень, які розглядаються в порядку, передбаченому Кодексом про адміністративні правопорушення України).

Особливу увагу заслуговують справи щодо правильності класифікації та кодування товарів, що переміщуються через митний кордон, оскільки від цих показників залежить правильність нарахування мита. З метою запобігання випадкам ухилення суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності від сплати митних платежів у повному обсязі внаслідок декларування товарів не за своїм найменуванням та за невідповідним кодом товару згідно з УКТЗЕД саме на органи доходів і зборів України покладено контроль за правильною класифікацією товарів і прийняття рішення про визначення коду товару.

Відмітимо, що у судовій практиці має місце неоднакове вирішення питання щодо правомірності оскарження рішень органу доходів і зборів України про визначення коду товару за УКТЗЕД. Одним із мотивів апеляційних скарг, поданих органами доходів і зборів України, є неправомірність оскарження їх рішень про визначення коду товару.

Спори щодо визначення митної вартості товару, як свідчать дані судової статистики, зазначена категорія спорів є найпоширенішою.

2. Спори, пов'язані із примусовим стягненням митних платежів

Останнім часом збільшилася кількість справ за позовами суб'єктів господарювання до органів доходів і зборів України про визнання недійсними податкових повідомлень, якими визначено зобов'язання зі сплати митних платежів щодо товарів, випущених у вільний обіг на митну територію України.

У цьому контексті цікавим є питання щодо правомірності дій органів доходів і зборів України. У судовій практиці немає одностайності у вирішенні таких справ. На думку окремих судів, вимоги органів доходів і зборів України про донарахування митних платежів щодо товарів, митне оформлення яких вже відбулося, є необґрунтованими. Мотивуючи свою позицію, суди посилаються на те, що органи доходів і зборів України пропускають (тобто надають дозвіл) товари на митну територію України, а відтак, погодилися з усіма задекларованими даними щодо визначення митної вартості товару, коду товару та величиною нарахування митних платежів.

3. Спори, пов'язані із donарухуванням податкових зобов'язань по митним платежам та порядком повернення помилково та/ або надмірно сплачених митних платежів

Відповідно до частини першої ст. 301 МК України повернення помилково та/або надміру сплачених сум митних платежів здійснюється відповідно до Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 р. та Податкового кодексу України від 02.12.2010 р.

Згідно з п. 43.1 ст. 43 ПК України помилково та/або надміру сплачені суми грошового зобов'язання підлягають поверненню платнику відповідно до ст. 43 ПК України та ст. 301 МК України, крім випадків наявності у такого платника податкового боргу.

У разі наявності у платника податків податкового боргу повернення помилково та/або надміру сплаченої суми грошового зобов'язання проводиться лише після повного погашення такого податкового боргу платником податків (п. 43.2 ст. 43 ПК України).

Порядок повернення авансових платежів (передоплати) і помилково та/або надміру сплачених сум митних платежів затверджено наказом Міністерства фінансів України від 18.07.2017 р. № 643.

Митниця ДФС України у строк не пізніше ніж за п'ять робочих днів до закінчення двадцятиденного строку з дня подання платником податків заяви передає висновки про повернення з державного бюджету помилково та/або надміру сплачених сум митних платежів та пені згідно з реєстром таких висновків за відповідними платежами для виконання відповідному органу Державної казначейської служби України відповідно до Порядку взаємодії територіальних органів Державної фіскальної служби України, місцевих фінансових органів та територіальних органів Державної казначейської служби України у процесі повернення платникам податків помилково та/або надміру сплачених сум грошових зобов'язань, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 15.12.2015 р. № 1146.

При узагальненні судової практики в даній категорії спорів варто звернути увагу на позицію, викладену у постанові Верховного Суду України від 12.11.2014 р. № 21-2014а14. А саме, у разі незгоди з рішенням чи дією органів доходів і зборів України з питань: перевірки достовірності документів, що підтверджують країну походження товару, який переміщується на митну територію України; визначення, призначення, заявлення, з'ясування достовірності, коригування та/чи інших дій щодо митної вартості; митного контролю і митного оформлення, декларант (суб'єкт господарювання, підприємство) може піддати ці дії чи рішення судовому контролю.

Якщо суд визнає рішення і дії органів доходів і зборів України із зазначених питань протиправними, зобов'язує вчинити певні дії відповідно до вимог митного законодавства, і коли у рішенні суду буде констатована неправильність чи хибність рішень чи дій органів доходів і зборів України,

які зумовили (призвели, потягли) помилкову та/або надмірну сплату сум митних платежів, ці платежі повертаються декларанту в порядку і на умовах, встановлених у статті 301 МК України, статті 43 ПК України і статті 45 БК України, з дотриманням процедури, врегульованої Порядком повернення коштів та Порядком взаємодії, на підставі його заяви та у місячний термін з дня прийняття висновку органів доходів і зборів України, що здійснював оформлення митної декларації, про повернення з Державного бюджету України помилково та/або надмірно зарахованих до бюджету митних платежів, контроль за справлянням яких покладається на органи доходів і зборів України. Цей порядок не передбачає повернення помилково та/або надміру сплачених обов'язкових платежів у спосіб судового стягнення безпосередньо (водночас) і з здійсненням судового контролю над рішеннями, діями чи бездіяльністю органів доходів і зборів України з питань, пов'язаних з розмитненням і справлянням митних платежів.

Аналогічну правову позицію Верховний Суд України сформулював також у постанові від 15.04.2014 року № 21-21a14.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Практичне заняття № 1

Тема 1. Становлення та розвиток інституту адміністрування митних платежів. Поняття та ознаки адміністрування митних платежів

1. Етапи становлення та розвитку інституту адміністрування митних платежів в Україні.
2. Поняття адміністрування митних платежів.
3. Форми адміністрування митних платежів: правова та неправова (організаційна).
4. Ознаки адміністрування митних платежів.
5. Правові джерела з питань адміністрування митних платежів.

Література

нормативно-правові акти:

1. Митний кодекс України від 13 березня 2012 // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45, № 46-47, № 48. – Ст. 552.
2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13-14, № 15-16, № 17. – С. 112.
3. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. № 1775-III // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 29. – Ст. 377.
4. Про Митний тариф України: Закон України від 19.09.2013 р // Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 20-21. – Ст. 740.

спеціальна література:

1. Батанова Л.О. Поняття, сутність та особливості адміністрування митних платежів // Lex portus. – 2016. – № 2. – С. 114-123.
2. Батанова Л.О. Система адміністрування митних платежів у контексті сучасних державних реформ в Україні на шляху до євроінтеграції // Lex portus. – 2017. – № 6. – С. 65-74.
3. Войтов С. Еволюція митно-тарифного регулювання в контексті розвитку світової цивілізації // Вісник КНТЕУ. – 2013. – № 2. – С. 70-83.
4. Годованець О. В. Деякі аспекти адміністрування митних платежів // Актуальні проблеми економічної безпеки та митної політики України : В ... т. : [36. наук. праць]. 2008. – Міжнародна науково-практична конференція (3-я, 17 жовтня 2008 р., Дніпропетровськ): Т. 1. 2008. – 460 с. – С. 23-27.
5. Гребельник О.П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. - Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 696 с.
6. Запорожець О. Система адміністрування митних платежів в Україні // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету : Наук.-практ. журн. – 2012. – № 2. – С. 104-111.

7. Канюка О.П. Становлення інституту митних платежів: Історико-правовий аспект // Актуальні проблеми держави і права. – 2003. – Вип.18. – С. 343-346.

8. Мартинюк В.ІІ. Теоретичні та фінансові аспекти митно-тарифного адміністрування в Україні // Світ фінансів. – 2012. – Вип. 1. – С. 80-81.

9. Науково-практичний коментар до Митного кодексу України. У трьох томах. – К., 2012.

10. Оніщук Ю.В. Інститут митних платежів: особливості правового регулювання / Ю.В. Оніщук // Митна справа : Науково-аналітичний журнал. – 2012. – № 5. – С. 61-66.

11. Податковий кодекс України : постатейний коментар : у 2 ч. / В.В. Білоус, Л. К. Воронова, О. О. Головашевич та ін. ; за ред. М. П. Кучерявенка. – Х. : Право, 2011. – Ч. 1. – 704 с.

12. Споденюк А. С. Особливості адміністрування митних платежів в Україні // Правове життя сучасної України : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої ювілею акад. С. В. Ківалова (Одеса, 16-17 травня 2014 р.). 2014. : Т. 2. 2014. – 663 с. – С. 370-372.

Практичне заняття № 2

Тема 2. Митне оподаткування

1. Суб'єкти митного оподаткування.
2. Об'єкт та предмет митного оподаткування.
3. База митного оподаткування.
4. Визначення коду товару для митного оподаткування.
5. Країна походження товару.

Література

нормативно-правові акти:

1. Міжнародна конвенція про спрощення та гармонізацію митних процедур від 18.05.1973 р.
2. Митний кодекс України від 13 березня 2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45, № 46-47, № 48. – Ст. 552.
3. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13-14, № 15-16, № 17. – Ст. 112.
4. Про Митний тариф України: Закон України від 19.09.2013 р // Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 20-21. – Ст. 740.
5. Про затвердження Порядку ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 428 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 40. – Ст. 1523.
6. Про затвердження Порядку верифікації (перевірки достовірності) сертифікатів і декларацій про походження товару з України: Постанова

Кабінету Міністрів України від 09.12.2015 р. № 1029 // Офіційний вісник України офіційне видання. – 2015. – № 100. – Ст. 3448.

7. Про затвердження форми рішення про коригування митної вартості товарів, Правил заповнення рішення про коригування митної вартості товарів та Переліку додаткових складових до ціни договору: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.2012 р. № 598 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 56. – Ст. 2271.

8. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо роботи посадових осіб органів доходів і зборів з аналізу, виявлення та оцінки ризиків при здійсненні контролю за правильністю визначення митної вартості товарів, які переміщуються через митний кордон України: Наказ Державної фіскальної служби України від 11.09.2015 р. № 689.

спеціальна література:

1. Годованець О. В. Деякі аспекти адміністрування митних платежів / О. В. Годованець // Актуальні проблеми економічної безпеки та митної політики України : В ... т. : [36. наук. праць]. 2008. Міжнародна науково-практична конференція (3-я, 17 жовтня 2008 р., Дніпропетровськ) : Т. 1. 2008. – 460 с. – С. 23-27.

2. Митна вартість як міжнародна економічна категорія // Митниця. – 2010. – № 5. – С. 9.

3. Науково-практичний коментар до Митного кодексу України. У трьох томах. Том 3. – К., 2012. – С. 16–83.

4. Прокопенко В.В. О применении комбинированной ставки ввозной таможенной пошлины // Митна справа. – 2013. – № 3. – С. 36–40.

5. Податковий кодекс України : постійний коментар : у 2 ч. / В. В. Білоус, Л. К. Воронова, О. О. Головашевич та ін. ; за ред. М. П. Кучерявенка. – Х. : Право, 2011. – Ч. 1. – 704 с.

Практичне заняття № 3

Тема 3. Митні платежі. Мито та особливості оподаткування

1. Поняття, види та особливості митних платежів.
2. Мито, види мита, види ставок мита. Митний тариф України.
3. Платники мита.
4. Об'єкти оподаткування митом.
5. База та ставка оподаткування митом.
6. Особливості оподаткування митом деяких товарів.

Література

нормативно-правові акти:

1. Митний кодекс України від 13 березня 2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45, № 46-47, № 48. – Ст. 552.

2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13-14, № 15-16, № 17. – С. 112 (п. 61 ч. 1 ст. 14).

3. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. № 1775-III // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 29. – Ст. 377.

4. Про Митний тариф України: Закон України від 19.09.2013 р // Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 20-21. – Ст. 740.

5. Про Державну фіскальну службу України: постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2014 р. № 236 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 55. – Ст. 1507.

6. Про затвердження Порядку роботи відділу митних платежів, підрозділу митного оформлення митного органу та митного поста при вирішенні питань класифікації товарів, що переміщуються через митний кордон України : Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 р. № 650 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 64. – Ст. 2628.

7. Про затвердження Порядку ведення органами Державної фіскальної служби України оперативного обліку податків і зборів, митних та інших платежів до бюджетів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Наказ Міністерства фінансів України від 07.04.2016 р. № 422 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 43. – Ст. 1594.

спеціальна література:

1. Батанова Л.О. Передмови створення в Україні Служби фінансових розслідувань // Правові та інституційні механізми забезпечення сталого розвитку України : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, (15-16 травня 2015 р., м. Одеса), у 2 т. Т. 1 / відп. ред. М.В. Афанасьєва. – Одеса : Юридична література, 2015. – С. 484-486.

2. Батанова Л.О., Кухарук І.О. Проблемні аспекти застосування мита в Україні // Lex portus. – 2018. – № 2. – С. 158-168.

3. Гребельник О.П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. – Київ : Центр навчальної літератури, 2005. – 696 с. Митне право України : Навч. посіб / За заг. ред. В.В. Ченцова та Д.В. Приймаценка / Вид. 2-е. – К.: Істина, 2008. – 328 с.

4. Канюка О.П. Становлення інституту митних платежів: Історико-правовий аспект // Актуальні проблеми держави і права. – 2003. – Вип. 18. – С. 343-346.

5. Запорожець О. Система адміністрування митних платежів в Україні // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*: Наук.-практ. журн. – 2012. – № 2. – С. 104-111.

6. Копцева Л. О. Митні органи як учасники фінансових правовідносин при визначенні сум податкових зобов'язань // Митна справа. – 2011. – № 4. – С. 38-42.

7. Оніщук Ю.В. Інститут митних платежів: особливості правового регулювання // Митна справа. – 2012. – № 5. – С. 61-66.

8. Податковий кодекс України : постатейний коментар : у 2 ч. / В. В. Білоус, Л. К. Воронова, О. О. Головашевич та ін. ; за ред. М.П. Кучерявенка. – Х. : Право, 2011. – Ч. 1. – 704 с.

9. Прокопенко В.В., Козлова Д.В. Митні платежі в Україні: зміст та особливості // Митна справа. – 2013. – № 4. – С. 50-56.

10. Шталь Т.В. Митні платежі України та вплив на них членства у світовій організації торгівлі / Т.В. Шталь, М.А. Вівденко, К.Є. Кравченко // Вісник Міністерства доходів і зборів України. – 2013. – № 35. – С. 25-34.

Практичне заняття № 4

Тема 4. Акцизний податок та податок на додану вартість (ПДВ) із ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції)

1. Суб'єкти та об'єкти акцизного податку.
2. Визначення бази та ставки акцизного податку.
3. Порядок обчислення податку з товарів, які ввозяться на митну територію України.
4. Суб'єкти та об'єкти оподаткування ПДВ.
5. Порядок визначення бази ПДВ.
6. Визначення ставки ПДВ.

Література

нормативно-правові акти:

1. Митний кодекс України від 13 березня 2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45, № 46-47, № 48. – Ст. 552.
2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13-14, № 15-16, № 17. – С. 112.
3. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році : Закон України від 07.12.2017 р. № 2245 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 4. – С. 34.

спеціальна література:

1. Батанова Л.О. Передмови створення в Україні Служби фінансових розслідувань // Правові та інституційні механізми забезпечення сталого розвитку України : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, (15-16 травня 2015 р., м. Одеса), у 2 т. Т. 1 / Відп. ред. М.В. Афанасьєва. – Одеса : Юридична література, 2015. – С. 484-486.
2. Казацька М. Щодо питання визначення та законодавчого закріплення поняття "Акцизний податок" // Підприємництво, господарство і право* : Щомісячний науково-практичний господарсько-правовий журнал. – 2018. – № 4. – С. 153-158.

3. Косміна Л. Податок на додану вартість при здійсненні експортно-імпорتنих операцій // Вісник податкової служби України : Журн. Держ. Податк. адміністрації України. – 2013. – 6 червня (№ 24). – С. 66-71.

4. Мігунова, Л. Акцизний податок // Вісник податкової служби України: Журн. Держ. Податк. адміністрації України. – 2010. – Вересень (№ 33). – С. 3-7 (додаток).

5. Покатаєва О.В. Акцизний податок в системі правового регулювання / Ольга Вікторівна Покатаєва // Наше право : Спеціалізоване видання. – 2012. – №1, ч. 2. – С. 175-181.

Практичне заняття № 5

Тема 5. Особливості оподаткування товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України

1. Порядок, умови та особливості оподаткування товарів, що переміщуються через митний кордон України.

2. Оподаткування при переміщенні товарів через митний кордон України залежно від обраного митного режиму.

3. Оподаткування товарів, що ввозяться на (пересилаються) громадянами на митну територію України.

4. Оподаткування товарів, що вивозяться (пересилаються) громадянами з митної території України.

5. Оподаткування транспортних засобів, що переміщуються громадянами через митний кордон України.

Література

нормативно-правові акти:

1. Митний кодекс України від 13 березня 2012 // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45, № 46-47, № 48. – Ст. 552.

2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13-14, № 15-16, № 17. – С. 112 (п. 61 ч. 1 ст. 14).

3. Про Митний тариф України: Закон України від 19.09.2013 р // Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 20-21. – Ст. 740.

4. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році : Закон України від 07.12.2017 р. № 2245 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 4. – Стор. 34.

5. Про затвердження Порядку справляння митних платежів при ввезенні на митну територію України товарів громадянами: Наказ Міністерства фінансів України, Державної митної служби України від 22.05.2012 р. № 581 (із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства фінансів № 2 від 12.01.2015) // Офіційний вісник України. – 2012. – № 56. – Ст. 2268.

спеціальна література:

1. Додін Є.В., Кравченко П.А., Міщенко І.В. Митні режими в Україні : Навчальний посібник. – Львів : ТОВ «Ліга-прес», 2012. – 132 с.
2. Науково-практичний коментар до Митного кодексу України. У трьох томах. Том 3. – К., 2012. – С. 16–83.
3. Податковий кодекс України : постатейний коментар : у 2 ч. / В.В. Білоус, Л. К. Воронова, О. О. Головашевич та ін. ; за ред. М.П. Кучерявенка. – Х. : Право, 2011. – Ч. 1. – 704 с.

Практичне заняття № 6

Тема 6. Справляння митних платежів

1. Виникнення обов'язку зі сплати митних платежів.
2. Припинення обов'язку зі сплати митних платежів.
3. Виконання обов'язку і строки сплати митних платежів.
4. Порядок нарахування митних платежів.
5. Порядок повернення помилково та/або надмірно сплачених митних платежів.
6. Розстрочення та відстрочення сплати митних платежів.

Література

нормативно-правові акти:

1. Митний кодекс України від 13 березня 2012 // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45, № 46-47, № 48. – Ст. 552.
2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13-14, № 15-16, № 17. – С. 112.
3. Про затвердження переліку обставин, що свідчать про наявність загрози виникнення або накопичення податкового боргу, і доказів існування таких обставин : Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2010 р. № 1235 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 1. – С. 68.
4. Про затвердження Порядку ведення органами Державної фіскальної служби України оперативного обліку податків і зборів, митних та інших платежів до бюджетів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Наказ Міністерства фінансів України від 07.04.2016 р. № 422 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 43. – Ст. 1594.
5. Про затвердження Порядку перерахування до державного бюджету митних та інших платежів, які вносяться до/або під час митного оформлення: Наказ Міністерства фінансів України від 01.11.2017 р. № 898 // Офіційний вісник України. – 2017. – № 99. – Ст. 3041.
6. Про затвердження Порядку повернення платникам податків коштів, що обліковуються на відповідних рахунках митного органу як передоплата, і митних та інших платежів, помилково та/або надмірно сплачених до бюджету, контроль за справлянням яких здійснюється митними органами :

Наказ Державної митної служби України від 20.07.2007 р. № 618 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 74. – Ст. 2764.

7. Про затвердження Порядку розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань (податкового боргу) платників податків : Наказ Міністерства доходів і зборів України від 10.10.2013 р. № 574 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 89. – С. 119.

спеціальна література:

1. Мостовий А. Порядок справляння митних платежів // Митна справа. – 2010. – № 2. – С. 22-26.

2. Науково-практичний коментар до Митного кодексу України. У трьох томах. Том 3. – К., 2012. – С. 16–83.

3. Податковий кодекс України : постатейний коментар : у 2 ч. / В.В. Білоус, Л. К. Воронова, О. О. Головашевич та ін. ; за ред. М.П. Кучерявенка. – Х. : Право, 2011. – Ч. 1. – 704 с.

Практичне заняття № 7

Тема 7. Забезпечення сплати митних платежів

1. Способи забезпечення сплати митних платежів.
2. Порядок та умови надання фінансових гарантій. Види гарантій.
3. Гарант та порядок отримання статусу гаранта.
4. Гарантування на умовах Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенції МДП) 1975 р.
5. Гарантування на умовах Конвенції про тимчасове ввезення (1990 р.) із застосуванням книжки (карнету) А.Т.А.

Література

нормативно-правові акти:

1. Митний кодекс України від 13 березня 2012 // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45, № 46-47, № 48. – Ст. 552.

2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13-14, № 15-16, № 17. – С. 112.

3. Про затвердження переліку товарів, ввезення яких на митну територію України та/або переміщення територією України прохідним та внутрішнім транзитом здійснюється за умови обов'язкового надання митним органам забезпечення сплати митних платежів : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 461 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 40. – Стор. 314.

4. Про затвердження Порядку повернення платникам податків коштів, що обліковуються на відповідних рахунках митного органу як передоплата, і митних та інших платежів, помилково та/або надмірно сплачених до бюджету, контроль за справлянням яких здійснюється митними

органами : Наказ Державної митної служби України від 20.07.2007 р. № 618 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 74. – Ст. 2764.

5. Про затвердження Порядку заповнення документів на переказ у разі сплати (стягнення) податків, зборів, митних платежів, єдиного внеску, здійснення бюджетного відшкодування податку на додану вартість, повернення помилково або надміру зарахованих коштів: Наказ Міністерства фінансів України від 24.07.2015 р. № 666 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 67. – Ст. 2222.

6. Про затвердження Порядку ведення органами Державної фіскальної служби України оперативного обліку податків і зборів, митних та інших платежів до бюджетів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Наказ Міністерства фінансів України від 07.04.2016 р. № 422 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 43. – Ст. 1594.

7. Про затвердження Порядку реалізації положень Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенції МДП) 1975 року та Інструкції про заповнення книжки МДП: Наказ Міністерства фінансів України від 20.11.2017 р. № 953 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 2. – С. 295.

спеціальна література:

1. Бакаева О. Ю. Таможенные фискальные доходы : правовое регулирование : [монография] / О. Ю. Бакаева / под ред. Н. И. Химичевой. – М.: Статус, 2005. – 187 с.

2. Батанова Л.О. Становлення та значення інституту гарантій забезпечення сплати митних платежів // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки. – 2013. – Вип. 3. – Том 2. – С. 13-16.

3. Гребельник О.П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. - Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 696 с. Митне право України: Навч. посіб / За заг.ред. В.В.Ченцова та Д.В.Приймаченка / Вид. 2-е. – К.: Істина, 2008. – 328 с.

4. Копцева Л. О. Митні органи як учасники фінансових правовідносин при визначенні сум податкових зобов'язань / Л. О. Копцева // Митна справа. – 2011. – № 4. – С. 38–42.

5. Копцева Л.О. Оцінка існуючого порядку нарахування податкового зобов'язання у митній справі / Л. О. Копцева // Правове життя сучасної України : тези доповідей Всеукр. наук. конф., 20–21 травня 2011 р. – Т. 2. / Відп. ред. д-р юрид. наук В. М. Дрьомін. – О. : Фенікс, 2011. – С. 106–107.

6. Мостовий А. Порядок справляння митних платежів / А. Мостовий // Митна справа : Науково-аналітичний журнал. – 2010. – № 2. – С. 22-26.

7. Науково-практичний коментар до Митного кодексу України. У трьох томах. Том 3. – К., 2012. – С. 16–83.

8. Податковий кодекс України : постатейний коментар : у 2 ч. / В.В. Білоус, Л. К. Воронова, О. О. Головашевич та ін. ; за ред. М.П. Кучерявенка. – Х. : Право, 2011. – Ч. 1. – 704 с.

Практичне заняття № 8

Тема 8. Контроль за своєчасністю, достовірністю, повнотою нарахування та сплатою митних платежів

1. Зміст та організація здійснення контролю за сплатою митних платежів.
2. Види контролю за сплатою митних платежів.
3. Об'єкт контролю за нарахуванням та сплатою митних платежів.
4. Способи здійснення контролю за сплатою митних платежів.

Література

нормативно-правові акти:

1. Митний кодекс України від 13 березня 2012 // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45, № 46-47, № 48. – Ст. 552.
2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. - № 13-14, № 15-16, № 17. – С. 112.
3. Про Митний тариф України: Закон України від 19.09.2013 р // Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 20-21. – Ст. 740.
4. Про Державну фіскальну службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2014 р. № 236 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 55. – Ст. 1507.
5. Про затвердження форми рішення про коригування митної вартості товарів, Правил заповнення рішення про коригування митної вартості товарів та Переліку додаткових складових до ціни договору: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.2012 р. № 598 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 56. – Ст. 2271.
6. Про затвердження Порядку роботи відділу митних платежів, підрозділу митного оформлення митного органу та митного поста при вирішенні питань класифікації товарів, що переміщуються через митний кордон України : Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 р. № 650 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 64. – Ст. 2628.
7. Порядок проведення органами Державної фіскальної служби України зустрічних звірок під час здійснення документальних виїзних перевірок дотримання законодавства України з питань державної митної справи: Наказ Міністерства фінансів України від 25.11.2015 р. № 1088 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 102. – Ст. 3552.
8. Про затвердження Порядку оформлення результатів документальних перевірок дотримання законодавства України з питань державної митної справи, податкового, валютного та іншого законодавства платниками податків - юридичними особами та їх відокремленими підрозділами. Наказ

Міністерства фінансів України від 20.08.2015 р. № 727 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 89. – Ст. 2985.

9. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо роботи посадових осіб органів доходів і зборів з аналізу, виявлення та оцінки ризиків при здійсненні контролю за правильністю визначення митної вартості товарів, які переміщуються через митний кордон України: Наказ Державної фіскальної служби України від 11.09.2015 р. № 689 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/yuridichnim-osobam/podatkoviy-kontrol/nakazi/print-66340.html>

спеціальна література:

1. Батанова Л. О. Здійснення митними органами документальних перевірок у контексті нового митного законодавства // Теоретичні та практичні проблеми забезпечення сталого розвитку державності та права: матер. Міжнар. наук.-практич. конф., присвяченої 15-річчю НУ «ОЮА» та 165- річчю Одеської школи права. 30.11.2012 р. – Одеса : Фенікс, 2011. – Том 1. – С. 501-503.

2. Батанова Л.О. Митний пост-аудит в Україні та проблемні аспекти його здійснення в сучасних умовах // Lex portus. – 2016. № 1. – С. 94-107.

3. Лазюк С.В. Особливості правового регулювання застосування санкцій за порушення правил щодо переміщення товарів та інших предметів через митний кордон при сплаті обов'язкових платежів // Митна справа : Науково-аналітичний журнал. – 2011. – № 6. – С. 36-41.

4. Пашко П.В. Аудиторський контроль в митні справі / П.В. Пашко, Д.В. Пашко // Митна безпека. – 2013. – № 1. – С. 4-13.

5. Руда Т.В. Європейський досвід визначення, коригування й контролю митної вартості товарів / Т.В. Руда // Збірник матеріалів науково-практичної інтернет-конференції (м. Ірпінь – м. Хмельницький, 12-19 травня 2017 року). – 2017. – С. 71-75.

Практичне заняття № 9

Тема 9. Відповідальність за порушення правил митного оподаткування

1. Склад порушення правил митного оподаткування.
2. Відповідальність за порушення правил митного оподаткування.
3. Пеня, порядок та умови нарахування пені.
4. Стягнення митних платежів.

Література

нормативно-правові акти:

1. Митний кодекс України від 13 березня 2012 // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45, № 46-47, № 48. – Ст. 552.

2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13-14, № 15-16, № 17. – Ст. 112.

спеціальна література:

1. Копцева Л. О. Відповідальність за ухилення від сплати митних платежів / Л. О. Копцева // Міжнародний науковий симпозіум курсантів, студентів та молодих вчених «Актуальні проблеми правового регулювання в сфері реалізації сучасної митної політики держави», м. Дніпропетровськ, Академія митної служби, 27–28 березня 2009 р.

2. Лазюк С.В. Особливості правового регулювання застосування санкцій за порушення правил щодо переміщення товарів та інших предметів через митний кордон при сплаті обов'язкових платежів / С.В. Лазюк // Митна справа : Науково-аналітичний журнал. – 2011. – № 6. – С. 36-41.

Практичне заняття № 10

Тема 10. Судова практика вирішення спорів, пов'язаних із адмініструванням митних платежів

1. Спори, пов'язані із визначенням митних платежів.
2. Спори, пов'язані із примусовим стягненням митних платежів.
3. Спори, пов'язані із донарахуванням податкових зобов'язань по митним платежам та порядком повернення помилково та/або надмірно сплачених митних платежів.

Література

нормативно-правові акти:

1. Митний кодекс України від 13 березня 2012 // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45, № 46-47, № 48. – Ст. 552.

2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13-14, № 15-16, № 17. – С. 112 (п. 61 ч. 1 ст. 14).

3. Про затвердження Порядку взаємодії органів Державної фіскальної служби України та органів Державної казначейської служби України у процесі судового розгляду та виконання рішень суду про бюджетне відшкодування податку на додану вартість та/або пені, нарахованої на заборгованість державного бюджету з відшкодування такого податку, або стягнення митних платежів: Наказ Міністерства фінансів України від 09.03.2016 р. № 343 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 30. – Ст. 1234.

4. Про затвердження Порядку повернення платникам податків коштів, що обліковуються на відповідних рахунках митного органу як передоплата, і митних та інших платежів, помилково та/або надмірно сплачених до бюджету, контроль за справлянням яких здійснюється митними органами : Наказ Державної митної служби України від 20.07.2007 р. № 618 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 74. – Ст. 2764.

спеціальна література:

1. Бевзенко В.М. Межі процесуального розсуду адміністративних судів у справах про повернення помилково та/або надміру (сплачених) зарахованих до бюджету митних платежів / Володимир Михайлович Бевзенко // Адміністративне право і процес : Науково-практичний журнал. – 2014. – № 4. – С. 193-210.

2. Гупало К. Коментар до Довідки Вищого адміністративного суду України про результати вивчення та узагальнення практики застосування адміністративними судами окремих норм Закону України «Про податок на додану вартість» / Катерина Гупало, Іван Шинкаренко // Юридичний журнал*: Аналіт. матеріали. Коментарі. Судова практики. – 2010. – № 5. – С. 135-136.

3. Монаєнко А. Можливості оскарження окремих актів митних органів України та стягнення помилково та/або надмірно зарахованих до бюджету платежів у судовому порядку // Право України : Юрид. журн. – 2015. – № 4. – С. 139-144.

4. Кравченко О. Огляд судової практики вирішення адміністративних справ за участю митних органів // Вісник Вищого адміністративного суду України. – 2008. – № 2. – С. 81.

САМОСТІЙНА РОБОТИ

Тема 1. Становлення та розвиток інституту адміністрування митних платежів. Поняття та ознаки адміністрування митних платежів

1. Історичні аспекти становлення інституту митних платежів в світі.
2. Етапи становлення та розвитку інституту митних платежів в Україні.
3. Зміст фіскальної функції державної митної політики.
4. Ознаки адміністрування митних платежів.
5. Правові джерела з питань адміністрування митних платежів.

Реферати та доповіді:

1. Історичні аспекти становлення інституту митних платежів в світі.
2. Етапи становлення та розвитку інституту митних платежів в Україні.

Тема 2. Митне оподаткування

1. Тарифні пільги (тарифні преференції).
2. Звільнення від оподаткування митом (податкові пільги)
3. Митна вартість товару як база для митного оподаткування.
4. Методи визначення митної вартості товарів, які ввозяться (імпортуються) в Україну, та порядок їх застосування.
5. Декларація митної вартості.
6. Коригування митної вартості.

Реферати та доповіді:

1. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД), значення коду товару для митного оподаткування.
2. Країна походження товару, значення для митного оподаткування.

Тема 3. Митні платежі. Мито та особливості оподаткування

1. Митний тариф України.
2. Особливості оподаткування митом деяких товарів.
3. Діяльність контролюючих органів (Державної фіскальної служби України та її територіальних органів) у сфері адміністрування митних платежів.

Реферати та доповіді:

1. База та ставки оподаткування митом.
2. Особливості оподаткування особливими видами мита.

Тема 4. Акцизний податок та податок на додану вартість (ПДВ) із ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції)

1. Суб'єкти та об'єкти оподаткування акцизного податку.
2. Визначення бази та ставки оподаткування акцизного податку.
3. Суб'єкти та об'єкти оподаткування ПДВ.
4. Порядок визначення бази оподаткування ПДВ, ставка ПДВ.

Реферати та доповіді:

1. Оподаткування ввезення на митну територію України імпортованих алкогольних напоїв і тютюнових виробів.
2. Оподаткування товарів, що ввозяться на митну територію України.

Тема 5. Особливості оподаткування товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України

1. Оподаткування при переміщенні товарів через митний кордон України залежно від обраного митного режиму.
2. Оподаткування товарів, що ввозяться на (пересилаються) громадянами на митну територію України.
3. Оподаткування товарів, що вивозяться (пересилаються) громадянами з митної території України.

Реферати та доповіді:

1. Порядок, умови та особливості оподаткування товарів, що переміщуються через митний кордон України.
2. Оподаткування транспортних засобів, що переміщуються громадянами через митний кордон України.

Тема 6. Справляння митних платежів

1. Виникнення обов'язку зі сплати митних платежів.
2. Припинення обов'язку зі сплати митних платежів.
3. Порядок і форми сплати митних платежів.
4. Авансові платежі, порядок застосування авансових платежів.
5. Порядок надання розстрочення та відстрочення сплати митних платежів.

Реферати та доповіді:

1. Особливості оподаткування товарів у основних та завершених митних режимах.
2. Особливості оподаткування товарів у економічних митних режимах.

Тема 7. Забезпечення сплати митних платежів

1. Способи забезпечення сплати митних платежів.
2. Порядок надання та визначення розміру фінансової гарантії.
3. Види фінансових гарантій.
4. Гарант, порядок отримання статусу гаранта.
5. Інші способи забезпечення сплати митних платежів.

Реферати та доповіді:

1. Умови та порядок нарахування та сплати пені.
2. Порядок та строки стягнення митних платежів.

Тема 8. Контроль за своєчасністю, достовірністю, повнотою нарахування та сплати митних платежів

1. Діяльність контролюючих органів у сфері контролю правильності визначення бази митного оподаткування.
2. Організація та порядок здійснення документальних перевірок.
3. Порядок здійснення зустрічних звірок.
4. Права та обов'язки контролюючих органів під час документальних перевірок.
5. Права та обов'язки підконтрольних суб'єктів під час документальних перевірок.

Реферати та доповіді:

1. Діяльність контролюючих органів у сфері контролю правильності визначення бази митного оподаткування.
2. Відповідальність за порушення правил митного оподаткування.

Тема 9. Відповідальність за порушення правил митного оподаткування

1. Склад порушення правил митного оподаткування.
2. Відповідальність за порушення правил митного оподаткування.
3. Пеня, порядок та умови нарахування пені.
4. Стягнення митних платежів.

Реферати та доповіді:

1. Несвоєчасна сплата митних платежів при переміщенні товарів через митний кордон України як порушення митних правил, відповідальність та порядок притягнення винних осіб до відповідальності.
2. Ухилення від сплати митних платежів при переміщенні товарів через митний кордон України.

Тема 10. Судова практика вирішення спорів, пов'язаних із адмініструванням митних платежів

1. Спори, пов'язані із визначенням митних платежів.
2. Спори, пов'язані із примусовим стягненням митних платежів.
3. Спори, пов'язані із донарахуванням податкових зобов'язань по митним платежам та порядком повернення помилково та/або надмірно сплачених митних платежів.

Реферати та доповіді:

1. Розгляду судової практики у справах про порушення митних правил з питань не плати митних платежів.
2. Розгляд судової практики у справах про недостовірне декларування (митної вартості товару, коду товару, країни походження товару).

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

1. Етапи становлення і розвитку інституту адміністрування митних платежів в Україні.
2. Поняття та ознаки адміністрування митних платежів.
3. Форми адміністрування митних платежів: правова та неправова (організаційна).
4. Ознаки адміністрування митних платежів.
5. Правові джерела з питань адміністрування митних платежів.
6. Діяльність контролюючих органів у сфері адміністрування митних платежів.
7. Суб'єкти митного оподаткування.
8. Об'єкт та предмет митного оподаткування.
9. База митного оподаткування.
10. Митна вартість та методи її визначення.
11. Цілі визначення митної вартості.
12. Коригування митної вартості товарів.
13. Митний тариф України, особливості застосування.
14. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД), значення коду товару для митного оподаткування.
15. Порядок ведення УКТ ЗЕД.
16. Структура та застосування УКТ ЗЕД.
17. Країна походження товару, значення для митного оподаткування.
18. Підтвердження країни походження товару.
19. Поняття та особливості митних платежів.
20. Види митних платежів. Правове регулювання справляння митних платежів.
21. Мито, види мита, види ставок мита.
22. Платники мита.
23. Об'єкти оподаткування митом.
24. База та ставки оподаткування митом.
25. Особливі види мита, особливості оподаткування.
26. Особливості оподаткування митом деяких товарів.
27. Порядок та умови звільнення від оподаткування митом.
28. Тарифні пільги (тарифні преференції).
29. Звільнення від оподаткування митом (податкові пільги).
30. Суб'єкти та об'єкти акцизного податку із ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції).
31. База та ставка акцизного податку із ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції).
32. Порядок обчислення акцизного податку з товарів, які ввозяться на митну територію України.
33. Суб'єкти та об'єкти ПДВ із ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції).

34. База та ставка ПДВ із ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції).
35. Порядок, умови та особливості оподаткування товарів, що переміщуються через митний кордон України.
36. Порядок та умови оподаткування товарів у митних режимах імпорту та експорту.
37. Порядок та умови оподаткування товарів у митних режимах реімпорту та реекспорту.
38. Порядок та умови оподаткування товарів у митних режимах транзиту та вільна митна зона.
39. Порядок та умови оподаткування товарів у митних режимах тимчасового ввезення та тимчасового вивезення.
40. Порядок та умови оподаткування товарів у митних режимах безмитної торгівлі та митний склад.
41. Порядок та умови оподаткування товарів у митних режимах переробки на митній території та переробки за межами митної території.
42. Порядок та умови оподаткування товарів у митних режимах знищення або руйнування та відмова на користь держави.
43. Оподаткування товарів, що ввозяться громадянами на митну територію України.
44. Оподаткування товарів, що вивозяться громадянами з митної території України.
45. Оподаткування товарів, які пересилаються громадянами через митний кордон України.
46. Особливості тимчасового вивезення (пересилання) громадянами товарів за межі митної території України.
47. Оподаткування транспортних засобів, що переміщуються громадянами через митний кордон України.
48. Виникнення обов'язку зі сплати митних платежів.
49. Припинення обов'язку зі сплати митних платежів.
50. Виконання обов'язку і строки сплати митних платежів.
51. Порядок нарахування митних платежів.
52. Порядок повернення помилково та/або надмірно сплачених митних платежів.
53. Розстрочення та відстрочення сплати митних платежів.
54. Способи забезпечення сплати митних платежів.
55. Порядок та умови надання фінансових гарантій. Види гарантій.
56. Гарант та порядок отримання статусу гаранта.
57. Гарант, порядок отримання статусу гаранта.
58. Гарантування на умовах Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенції МДП) 1975 р.
59. Гарантування на умовах Конвенції про тимчасове ввезення (1990 р.) із застосуванням книжки (карнету) А.Т.А.

60. Зміст та організація контролю за сплатою митних платежів.
61. Види контролю за сплатою митних платежів.
62. Об'єкт контролю за нарахуванням та сплатою митних платежів.
63. Способи здійснення контролю за сплатою митних платежів.
64. Організація та порядок здійснення документальних перевірок.
65. Порядок здійснення зустрічних звірок.
66. Права та обов'язки контролюючих органів під час документальних перевірок.
67. Права та обов'язки підконтрольних суб'єктів під час документальних перевірок.
68. Контроль правильності визначення митної вартості товарів.
69. Склад порушення правил митного оподаткування.
70. Відповідальність за порушення правил митного оподаткування.
71. Пеня, порядок та умови нарахування пені.
72. Стягнення митних платежів.
73. Спори, пов'язані із визначенням митних платежів.
74. Спори, пов'язані із примусовим стягненням митних платежів.
75. Спори, пов'язані із донарахуванням податкових зобов'язань по митним платежам та порядком повернення помилково та/або надмірно сплачених митних платежів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові акти:

1. Міжнародна конвенція про спрощення та гармонізацію митних процедур від 18.05.1973 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_643
2. Митний кодекс України від 13 березня 2012 // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45, № 46-47, № 48. – Ст. 552.
3. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13-14, № 15-16, № 17. – С. 112 (п. 61 ч. 1 ст. 14).
4. Кримінальний кодекс України від 05 квітня 2001 р. // Офіційний вісник України. – 2001. – № 21. – Ст. 920.
5. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. № 1775-III // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 29. – Ст. 377.
6. Про Митний тариф України: Закон України від 19.09.2013 р // Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 20-21. – Ст. 740.
7. Про затвердження переліку обставин, що свідчать про наявність загрози виникнення або накопичення податкового боргу, і доказів існування таких обставин : Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2010 р. № 1235 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 1. – С. 68.
8. Про Державну фіскальну службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2014 р. № 236 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 55. – Ст. 1507.
9. Про справляння плати за виконання митних формальностей митними органами поза місцем розташування митних органів або поза робочим часом, установленим для митних органів: Постанова Кабінету Міністрів України від 18.01.2003 р. № 93 (Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 304 від 06.08.2014) // Офіційний вісник України. – 2003. – № 4. – Ст. 139.
10. Про затвердження Порядку ведення Української класифікації говарів зовнішньоекономічної діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 428 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 40. – Ст. 1523.
11. Про затвердження переліку товарів, ввезення яких на митну територію України та/або переміщення територією України прохідним та внутрішнім транзитом здійснюється за умови обов'язкового надання митним органам забезпечення сплати митних платежів : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 461 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 40. – Стор. 314.
12. Про затвердження Порядку верифікації (перевірки достовірності) сертифікатів і декларацій про походження товару з України: Постанова

Кабінету Міністрів України від 09.12.2015 р. № 1029 // Офіційний вісник України офіційне видання. – 2015. – № 100. – Ст. 3448.

13. Про затвердження Порядку справляння митних платежів при ввезенні на митну територію України товарів громадянами: Наказ Міністерства фінансів України, Державної митної служби України від 22.05.2012 р. № 581 (Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства фінансів № 2 від 12.01.2015) // Офіційний вісник України. – 2012. – № 56. – Ст. 2268.

14. Про затвердження форми рішення про коригування митної вартості товарів, Правил заповнення рішення про коригування митної вартості товарів та Переліку додаткових складових до ціни договору: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.2012 р. № 598 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 56. – Ст. 2271.

15. Про затвердження Порядку роботи відділу митних платежів, підрозділу митного оформлення митного органу та митного поста при вирішенні питань класифікації товарів, що переміщуються через митний кордон України : Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 р. № 650 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 64. – Ст. 2628.

16. Про затвердження Порядку заповнення документів на переказ у разі сплати (стягнення) податків, зборів, митних платежів, єдиного внеску, здійснення бюджетного відшкодування податку на dodanu вартість, повернення помилково або надміру зарахованих коштів: Наказ Міністерства фінансів України від 24.07.2015 р. № 666 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 67. – Ст. 2222.

17. Порядок проведення органами Державної фіскальної служби України зустрічних звірок під час здійснення документальних виїзних перевірок дотримання законодавства України з питань державної митної справи: Наказ Міністерства фінансів України від 25.11.2015 р. № 1088 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 102. – Ст. 3552.

18. Про затвердження Порядку оформлення результатів документальних перевірок дотримання законодавства України з питань державної митної справи, податкового, валютного та іншого законодавства платниками податків – юридичними особами та їх відокремленими підрозділами: Наказ Міністерства фінансів України від 20.08.2015 р. № 727 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 89. – Ст. 2985.

19. Про затвердження Порядку взаємодії органів Державної фіскальної служби України та органів Державної казначейської служби України у процесі судового розгляду та виконання рішень суду про бюджетне відшкодування податку на dodanu вартість та/або пені, нарахованої на заборгованість державного бюджету з відшкодування такого податку, або стягнення митних платежів: Наказ Міністерства фінансів України від 09.03.2016 р. № 343 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 30. – Ст. 1234.

20. Про затвердження Порядку ведення органами Державної фіскальної служби України оперативного обліку податків і зборів, митних та

інших платежів до бюджетів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Наказ Міністерства фінансів України від 07.04.2016 р. № 422 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 43. – Ст. 1594.

21. Про затвердження Порядку перерахування до державного бюджету митних та інших платежів, які вносяться до/або під час митного оформлення: Наказ Міністерства фінансів України від 01.11.2017 р. № 898 // Офіційний вісник України. – 2017. – № 99. – Ст. 3041.

22. Про затвердження Порядку реалізації положень Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенції МДП) 1975 року та Інструкції про заповнення книжки МДП: Наказ Міністерства фінансів України від 20.11.2017 р. № 953 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 2. – Стор. 295.

23. Про затвердження Порядку повернення платникам податків коштів, що обліковуються на відповідних рахунках митного органу як передоплата, і митних та інших платежів, помилково та/або надмірно сплачених до бюджету, контроль за справлянням яких здійснюється митними органами : Наказ Державної митної служби України від 20.07.2007 р. № 618 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 74. – Ст. 2764.

24. Про затвердження Порядку розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань (податкового боргу) платників податків : Наказ Міністерства доходів і зборів України від 10.10.2013 р. № 574 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 89. – Стор. 119.

25. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо роботи посадових осіб органів доходів і зборів з аналізу, виявлення та оцінки ризиків при здійсненні контролю за правильністю визначення митної вартості товарів, які переміщуються через митний кордон України: Наказ Державної фіскальної служби України від 11.09.2015 р. № 689 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/yuridichnim-osobam/podatkoviy-kontrol/nakazi/print-66340.html>

Спеціальна література:

26. Ашмарин А. И. Финансово-правовое регулирование контроля за уплатой таможенных платежей в Российской Федерации : автореф. дисс. на соискание ученой степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.14 «Административное право, финансовое право, информационное право» / А. И. Ашмарин. – Люберцы, 2010 г. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rta.customs.ru/rta/attachments/590_автореф_АШМАРИН.doc

27. Бакаева О. Ю. Таможенные фискальные доходы : правовое регулирование : [монография] / О. Ю. Бакаева / под ред. Н. И. Химичевой. – М.; Статус, 2005. – 187 с.

28. Батанова Л. О. Здійснення митними органами документальних перевірок у контексті нового митного законодавства // Теоретичні та практичні проблеми забезпечення сталого розвитку державності та права:

матер. Міжнар. наук.-практич. конф., присвяченої 15-річчю НУ «ЮІОА» та 165-річчю Одеської школи права. 30.11.2012 р. – Одеса: Фенікс, 2011. – Том 1. – С. 501-503.

29. Батанова Л.О. Становлення та значення інституту гарантій забезпечення сплати митних платежів / Л. О. Батанова // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки. – 2013. – Вип. 3. – Том 2. – С. 13-16.

30. Батанова Л.О. Передмови створення в Україні Служби фінансових розслідувань // Правові та інституційні механізми забезпечення сталого розвитку України : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, (15-16 травня 2015 р., м. Одеса), у 2 т. Т. 1 / Відп. ред. М.В. Афанасьєва. – Одеса : Юридична література, 2015. – С. 484-486.

31. Бєвзенко В.М. Межі процесуального розсуду адміністративних судів у справах про повернення помилково та/або надміру (сплачених) зарахованих до бюджету митних платежів / Володимир Михайлович Бєвзенко // Адміністративне право і процес : Науково-практичний журнал. – 2014. – № 4. – С. 193-210.

32. Войтов С. Еволюція митно-тарифного регулювання в контексті розвитку світової цивілізації // Вісник КНТЕУ. – 2013. – № 2. – С. 70-83.

33. Годованець О. В. Деякі аспекти адміністрування митних платежів / О. В. Годованець // Актуальні проблеми економічної безпеки та митної політики України : В ... т. : [36. наук. праць]. 2008. Міжнародна науково-практична конференція (3-я, 17 жовтня 2008 р., Дніпропетровськ): Т. 1. 2008. – 460 с. – С. 23-27.

34. Гребельник О.П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. - Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 696 с. Митне право України: Навч. посіб./ За заг. ред. В.В.Ченцова та Д.В.Приймаченка / Вид. 2-е. – К.: Істина, 2008. – 328 с.

35. Денисенко С. Шляхи впровадження положень Кіотської конвенції щодо реалізації електронного декларування у діяльності митних органів України // Підприємництво, господарство, право. – 2012. – №4. – С.153-156.

36. Додін Є.В., Кравченко П.А., Міщенко І.В. Митні режими в Україні: Навчальний посібник. – Львів: ТОВ «Ліга-прес», 2012. – 132 с.

37. Запорожець О. Система адміністрування митних платежів в Україні / Олена Запорожець // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету* : Наук.-практ. журн. – 2012. – № 2. – С. 104-111.

38. Канюка О.П. Становлення інституту митних платежів: Історико-правовий аспект / О. П. Канюка // Актуальні проблеми держави і права. – 2003. – Вип. 18. – С. 343-346.

39. Копцева Л. О. Відповідальність за ухилення від сплати митних платежів / Л. О. Копцева // Міжнародний науковий симпозіум курсантів, студентів та молодих вчених «Актуальні проблеми правового регулювання в сфері реалізації сучасної митної політики держави», м. Дніпропетровськ, Академія митної служби, 27–28 березня 2009 р.

40. Копцева Л. О. Митні органи як учасники фінансових правовідносин при визначенні сум податкових зобов'язань / Л. О. Копцева // Митна справа. – 2011. – № 4. – С. 38–42.

41. Копцева Л. О. Оцінка існуючого порядку нарахування податкового зобов'язання у митній справі / Л. О. Копцева // Правове життя сучасної України : тези доповідей Всеукр. наук. конф., 20–21 травня 2011 р. – Т. 2 / Відп. ред. д-р юрид. наук В. М. Дрьомін. – О. : Фенікс, 2011. – С. 106–107.

42. Лазюк С.В. Особливості правового регулювання застосування санкцій за порушення правил щодо переміщення товарів та інших предметів через митний кордон при сплаті обов'язкових платежів / С.В. Лазюк // Митна справа : Науково-аналітичний журнал. – 2011. – № 6. – С. 36–41.

43. Мартинюк В.П. Теоретичні та фіскальні аспекти митно-тарифного адміністрування в Україні / В.П. Мартинюк // Світ фінансів. – 2012. – Вип. 1. – С. 80–81.

44. Митне право : навч.-метод. посіб. / В. Т. Білоус [та ін.] ; Держ. податк. служба України, Нац. ун-т держ. податк. служби України. – Ірпінь : Вид-во Нац. ун-ту ДПС України, 2012. – 104 с.

45. Митне право України: навч. посібник Д.П. Пастух, О.В. Горбач. – К. : ФОРМ О.С. Ліпкан, 2011. – 128 с.

46. Митна вартість як міжнародна економічна категорія // Митниця. – 2010. – № 5. – С. 9.

47. Монасєнко А. Можливості оскарження окремих актів митних органів України та стягнення помилково та/або надмірно зарахованих до бюджету платежів у судовому порядку / А. Монасєнко // Право України* : Юрид. журн. – 2015. – № 4. – С. 139–144.

48. Мостовий А. Порядок справляння митних платежів / А. Мостовий // Митна справа : Науково-аналітичний журнал. – 2010. – № 2. – С. 22–26.

49. Науково-практичний коментар до Митного кодексу України. У трьох томах. Том 3. – К., 2012. – С. 16–83.

50. Оніщук Ю.В. Інститут митних платежів: особливості правового регулювання / Ю.В. Оніщук // Митна справа : Науково-аналітичний журнал. – 2012. – № 5. – С. 61–66.

51. Пашко П.В. Аудиторський контроль в митній справі / П.В. Пашко, Д.В. Пашко // Митна безпека. – 2013. – № 1. – С. 4–13.

52. Податковий кодекс України : постатейний коментар : у 2 ч. / В. В. Білоус, Л. К. Воронова, О. О. Головашевич та ін. ; за ред. М. П. Кучерявенка. – Х. : Право, 2011. – Ч. 1. – 704 с.

53. Прокопенко В.В. О применении комбинированной ставки ввозной таможенной пошлины // Митна справа. – 2013. – № 3. – С. 36–40.

54. Прокопенко В.В., Козлова Д.В. Митні платежі в Україні: зміст та особливості // Митна справа. – 2013. – № 4. – С. 50–56.

55. Споденюк А. С. Особливості адміністрування митних платежів в Україні / А. С. Споденюк // Правове життя сучасної України : у 2 т. :

матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. ювілею акад. С. В. Ківалова (Одеса, 16-17 травня 2014 р.) 2014. : Т. 2. 2014. – 663 с. – С. 370-372.

56. Стужук Т.М. Митні платежі як надійне джерело наповнення бюджету // *Фінанси*. – 2013. – № 2. – С. 50.

57. Шевчук О.М. Контроль за ввезенням та імпортом лікарських засобів як захід митно-нетарифного регулювання // *Митна справа*. – 2012. – № 2. – С. 32.

58. Шталь Т.В. Митні платежі України та вплив на них членства у світовій організації торгівлі / Т.В. Шталь, М.А. Вівденко, К.Є. Кравченко // *Вісник Міністерства доходів і зборів України*. – 2013. – № 35. – С. 25-34.

59. Шульга М.Г. Митні і тарифні пільги / М.Г. Шульга // [Електронні ресурси]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/prtp/2011_3/pdf/11smgitp.pdf

60. Кравченко О. Огляд судової практики вирішення адміністративних справ за участю митних органів // *Вісник Вищого адміністративного суду України*. – 2008. – № 2. – С. 81.

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН	5
РОБОЧА ПРОГРАМА КУРСУ	6
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	61
САМОСТІЙНА РОБОТА	74
ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ	78
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	81

Л.О. БАТАНОВА, Г.Л. КАРПЕНКО, Н.О. КОВАЛЬ

АДМІНІСТРУВАННЯ МИТНИХ ПЛАТЕЖІВ

Навчально-методичний посібник

**Освітня програма підготовки здобувачів вищої освіти
ступеня магістр права
в Національному університеті "Одеська юридична академія"
галузь знань – 08 «Право»
спеціальність – 081 «Право»**

Папір офсетний. Формат 60х84/16.

Ум. друк. арк. 5,11. Тираж 150 прим. Зам. № 154.

Виготовник: Яворський С. Н.

Свідцтво суб'єкта видавничої справи ЧЦ №18 від 17.03.2009 р.
58000, м. Чернівці, вул. І. Франка, 20, оф.18, тел. 099 73 22 544.